Notă pentru arhivare digitală

Acest volum este pus la dispoziție în scop documentar, educațional și de conservare culturală.

Notă privind drepturile de autor

Drepturile de autor aparțin autorilor și deținătorilor legali. Dacă ești titularul drepturilor și consideri că materialul a fost publicat fără acord, te rugăm să ne contactezi pentru clarificare sau remediere.

Notă privind copia privată și utilizarea personală

Conform interpretărilor prezentate de Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, structură a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), legislațiile statelor membre ale Uniunii Europene permit, în anumite condiții, realizarea unei copii a unei opere protejate pentru uz personal sau pentru cercul familiei și al prietenilor apropiați.

Această situație poate include și realizarea unei copii digitale a unei opere pe care utilizatorul o deține deja în mod legal (de exemplu în format tipărit), inclusiv prin descărcarea unei copii de pe Internet, cu condiția ca opera să fi fost făcută publică, ca utilizarea să nu afecteze exploatarea normală a operei și ca aceasta să nu prejudicieze titularul drepturilor.

Explicații detaliate pot fi consultate în documentul "Frequently

Asked Questions on Copyright" elaborat de Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (EUIPO):
https://tinyurl.com/ccdrocopy

Cerere de completări și corecturi

Dacă ai remarcat o eroare de scanare sau poți furniza informații documentate privind această ediție, ne poți transmite datele pentru actualizare.

Arkadi & Boris Strugațki

A doua invazie a marțienilor

Seria FICȚIUNE FĂRĂ FRONTIERE – Volumul 1

1 IUNIE (TREI CEASURI DUPĂ MIEZUL NOPȚII)

Doamne, iarăși Artemis! cred că totuși s-a încurcat cu Nikostratos. Să-i mai zici fiică… În sfârșit.

Pe la unu noaptea m-a trezit un bubuit puternic, îndepărtat și jocul sinistru de umbre roșiatice pe pereții dormitorului. Bubuitura, huruitoare, ca o undă de cutremur, zgudui toată casa, geamurile zornăiau, sticluțele săltau pe noptieră. M-am aruncat speriat la fereastră. Cerul era incendiat la nord, de parcă pământul se deschisese dincolo de orizontul îndepărtat și arunca spre stele jerbe uriașe de focuri multicolore. Iar ăștia doi, impasibili, luminați de focurile iadului, scuturați de șocurile subterane, se îmbrățișau, sărutându-se îndelung pe banca de sub geamul meu. Recunoscând-o imediat pe Artemis, eram gata-gata să jur că se întorsese Haron. Credeam că îl săruta de bucurie precum o mireasă în loc să-l ducă direct în dormitor, dar în lumina văpăilor am identificat faimoasa giacă străină a domnului Nikostratos, iar mie îmi veni rău. Uite, în astfel de momente își pierde omul sănătatea, deși nu se putea spune ca toată tărășenia asta era pentru mine ca un fulger căzut din senin. Se auzise câte ceva, apropouri, glumișoare. Și,

totuși, m-au omorât.

Apăsându-mi inima cu mâna, complet derutat, m-am târât până în sufragerie așa cum eram, desculț, și am sunat poliția. Încearcă numai să prinzi poliția la telefon când ai nevoie de ea. Ocupat. Colac peste pupăză, Pandaros era de serviciu. Îl întreb:

— Ce fenomen se observă la orizont?

Nu știe ce-i ăla un fenomen. Îl întreb:

— Poți să-mi spui ce se petrece la orizont, la nord?

Îmi răspunde:

— Pai unde vine asta?

Deja nu mai știu cum să-i explic. Noroc că-i pică fisa.

— Ah, vă referiți la incendiu?

Și-mi raportează că s-ar observa un oarește incendiu, dar deocamdată nu se știe cauza izbucnirii lui și ce anume arde. Casa se zdruncină, totul scârțâie și geme, se aud urlete disperate pe stradă, ceva despre un război, iar măgarul ăsta bătrân începe să-mi povestească că i l-au adus în secție pe Minotaur, beat mort, profanase colțul vilei domnului Laomedon și nici măcar nu putea sta în picioare, d-apoi să se mai bată.

— O să luați sau nu măsuri? Îl întrerup.

— Da' asta și încerc să vă explic, domnule Apollon, se supără măgarul. Trebuie să fac un raport, iar voi mi-ați desființat telefonul cu atâtea apeluri. Dacă vă emoționează atâta pârlitul ăla de incendiu…

— Și dacă a izbucnit un război?

— Nu, nu-i nici un război, îmi comunică grav. Am fi fost informați.

— Dar dacă-i vreo erupție? Îl întreb. Nu știe ce-i aia o erupție, îmi pierd răbdarea și trântesc receptorul. Am transpirat tot din cauza acestei convorbiri. Mă-ntorc în dormitor, îmi pun halatul și pantofii.

Uruiala parcă se mai potolise, deși străfulgerările continuau, iar ăștia doi deja nu se mai sărutau, nici măcar nu se mai îmbrățișau. Stăteau ținându-se de mâini și oricine putea să-i vadă, pentru că afară era ca ziua din cauza orizontului

incendiat, doar că lumina nu era albă, ci portocalie, pătată de norii maronii de fum, de culoarea cafelei diluate. Vecinii alergau pe strada, fiecare îmbrăcat după cum nimerise mai repede, doamna Euridice îi trăgea pe toți de pijamale, implorând să fie salvată, și doar Mirtilos, stăpân pe sine, își scosese camionul din garaj și începuse, împreună cu nevastă-sa și fiii, să-și adune lucrurile din casă. Era o panică adevărată, ca-n vremurile bune, vechi. Demult nu mai văzusem așa ceva. Și-am înțeles imediat ca dacă, într-adevăr, începuse războiul atomic, atunci nu vei găsi în toată regiunea un loc mai bun pentru adăpost ca orășelul nostru, să te ascunzi și să aștepți. Iar dacă fusese o erupție, atunci ea se produsese departe de-aici, orășelul ne fiind amenințat. Puțin probabil să fi fost o erupție. De unde, aici, la noi?!

M-am ridicat și m-am dus s-o trezesc pe Ermiona. Totul decurse în mod obișnuit:

— Lasă-mă, bețivanule. Nu trebuia să te pilești seara. Acum nu vreau nimic ș.a.m.d.

Atunci i-am povestit ferm și convingător despre războiul atomic și erupție, puțin cam exagerat, dar altfel nu rezolvam nimic. Sări tulburată din pat, mă împinse din calea ei și se năpusti direct în sufragerie, bombănind:

— Și-acum, dac-o s-o văd… Și bagă de seamă că…

Deschise bufetul și cercetă sticla de coniac. Stăteam liniștit.

— Ia zi-mi, pe unde-ai mai bântuit? spuse mirosindu-mă neîncrezătoare. Prin ce bombe puturoase te-ai mai înfundat?

Când se uită însă pe geam, când văzu pe stradă vecinii îmbrăcați pe jumătate și îl zări pe Mirtilos cocoțat numai în izmene pe acoperișul casei sale cum se uită spre nord prin binoclul său militar, nu-i mai păsa de mine. La nord, orizontul se cufundase iar în liniște și întuneric, dar tot se mai ghiceau pe-acolo norii de fum ce ascundeau complet stelele. Eh, ce să mai vorbim, Ermiona mea nu-i o oarecare doamnă Euridice. Diferă și vârsta și educația. N-am apucat să dau bine pe gât un păhărel de coniac, că deja trăgea de geamantane și striga cât putea:

— Artemis!

Cheam-o, cheam-o, m-am gândit cu amărăciune. Vezi să nu te-audă!

Și-atunci Artemis apăru în ușa camerei sale. Doamne, palidă ca moartea, tremura toată, dar deja în pijama, iar în păr îi atârnau bigudiurile. Văd că-ntreabă:

— Ce-i asta? Ce-i cu voi?

Puteți s-o luați cum vreți, dar și asta e un caracter. Dacă nu s-ar fi întâmplat acest fenomen, n-aș fi aflat niciodată nimic, iar Haron nici atât. Privirile noastre se încrucișară, ea îmi zâmbi dulce, cu buzele fremătându-i, iar eu n-am reușit să mai rostesc cuvintele ce-mi stăteau pe limbă. M-am retras la mine în cameră să mă mai calmez și-am început să-mi împachetez timbrele.

— Tremuri, îi spuneam în gând, te zvârcolești! Te simți singură, fără apărare, ți-e frică! Nu te-a susținut, nu te-a apărat. A strivit floarea plăcerii și s-a ușchit la treburile lui. Nu-i chiar așa cum crezi, draga mea. Dacă omu-i necinstit, așa va rămâne până la moarte.

Între timp, așa cum m-am așteptat, panica se potolea văzând cu ochii. Se așternu o noapte obișnuită, fără cutremure. Casele nu mai scrâșneau. Doamna Euridice fusese, în sfârșit, salvată și adăpostită într-un loc mai îmbietor. Nu mai urla nimeni despre război și-n general nu mai exista nimic despre care să urli. Scoțând capul pe fereastră, am văzut că strada se golise, doar ici-colo mai zăreai case luminate. Pe acoperișul casei, Mirtilos strălucea în izmene printre stele. Strigându-l, l-am întrebat ce se vede pe-acolo.

— Lasă, lasă, răspunse iritat. Culcați-vă și sforăiți. Horcăiți, c-o să v-arate ei…

L-am întrebat care ei.

— Lasă, lasă… S-au și găsit deștepții, în frunte cu Pandaros ăla al vostru. Un dobitoc și nimic mai mult auzind de Pandaros, m-am hotărât să-l sun din nou. Când l-am prins în fine, Pandaros îmi spuse că n-are nici o noutate deosebită. În rest, liniște și pace. Bețivanul de Minotaur primise o injecție calmantă, i se făcuseră spălaturi stomacale, iar acum se liniștise; în ce privește incendiul, flăcările se stinseseră

demult, ba mai mult, se dovedise că nici nu fusese vreun foc, ci doar artificii de sărbătoare. Până să-mi amintesc ce sărbătoare era azi, Pandaros îmi trânti receptorul. Era totuși un dobitoc, avea o educație detestabilă. Și așa a fost dintotdeauna. Este ciudat să vezi astfel de creaturi în poliția noastră. Polițaiul nostru trebuie să fie un intelectual, un exemplu pentru tineret, un erou pe care să vrei să-l imiți, astfel încât să-i încredințezi liniștit nu numai arma și puterea, dar și activitatea educativă. Haron ar denumi o astfel de poliție „divizia ochelaristă" și-ar susține că nici un stat n-ar avea nevoie de-o asemenea poliție, pentru că ea ar începe să înșface și să reeduce oamenii cei mai folositori statului, începând cu prim-miniștrii și sfârșind cu șeful poliției. Nu știu, nu știu ce să mai zic. O fi și-așa, dar ca polițaiul șef să nu știe ce-i aia un fenomen și să fie pe deasupra un mitocan în timpul exercitării funcției, asta înseamnă doar că nu-i bun de nimic.

Împiedicându-mă de geamantane, am răzbit până la bufet și mi-am turnat un pahar de coniac tocmai când Ermiona se întorcea în sufragerie. Spunea că asta-i casă de nebuni, că nu poți avea încredere în nimeni, că aici bărbații nu sunt bărbați, iar femeile nu sunt femei, eu nu-s decât un alcoolic terminat, Haron, un turist, Artemis, o fandosită complet neadaptată la viață și așa mai departe. Poate îi explică cineva de ce-au trezit-o în toiul nopții și-au pus-o să facă geamantanele? i-am răspuns Ermionei cum am putut mai bine și m-am refugiat în dormitor. Mă durea totul și eram sigur că mâine iar o să se întindă eczema. Aș fi vrut și-acum să mă scarpin, însă deocamdată mă abțineam.

În jurul orei trei, pământul iar se cutremură. Se auzi vacarm de motoare și zdrăngănit de piese metalice. Pe stradă trecea o coloană de camioane militare și transportoare blindate, înțesate cu soldați. Înaintau încet, cu faza mică, iar Mirtilos, agățându-se de un blindat, fugea alături de el, ținându-se de capacul luminatorului. Striga ceva. Nu știu ce i-au răspuns, dar când coloana trecu și rămase singur în stradă, l-am strigat întrebându-l ce noutăți are.

— Lasă, lasă, îmi răspunse Mirtilos. Știm noi manevrele

astea. Deștepții ăștia circulă pe banii mei.

În sfârșit, am priceput tot. Au loc mari manevre militare, dacă n-or arunca chiar bomba atomică. Mult zgomot pentru nimic.

Doamne, de-aș adormi acum liniștit!

2 IUNIE

Mă scarpin tot. Și ce-i mai important, nu mă pot hotărî să vorbesc cu Artemis. Nu suport discuțiile pur personale, asta-i deja intimitate și-apoi de unde știu eu ce-o să-mi răspundă? Naiba știe cum să te mai descurci cu fiicele astea. Dac-aș fi știut măcar ce-i lipsește. Are un soț care nu-i doar un ghebos mintos, ci un bărbat falnic, în floarea vârstei. Nu e nici o pocitanie oarecare, nici vreun infirm. Și cu toate astea nu-i afemeiat. Și-ar fi putut să fie; nepoata vistiernicului îi aruncă mereu priviri rugătoare, iar Tiona îi face și ea ochi dulci. Toți știu asta. Nu mai pun la socoteală liceenele, vilegiaturistele sau pe madam Persefona, care dintre toate mâțele e cea mai dată naibii, nici un motan nu-i poate rezista. Credeți că nu știu ce-o să-mi răspundă Artemis la toate astea? O să-mi spună:

— Plictiseală, tăticule. La noi e o plictiseală de mori.

Și n-am nici un atu cu care s-o contrez. Femeie frumoasă, tânără, n-are copii, temperament de invidiat, s-ar fi zbânțuit în vijelia dansurilor, distracțiilor, flirturilor și așa mai departe. Iar Haron, cu părere de rău, e din ăștia, filosofi. Gânditori. Totalitarism, fascism, menagerism, comunism. Dansurile – narcotic sexual; musafirii – boi de pretutindeni, unul mai semeț decât celălalt. De whist sau de „patru rigi” nici să nu îndrăznești să-i pomenești. Și cu toate astea ține la băutură! se așează în jurul mesei cinci deștepți de-ai lui, își pun înainte cinci sticle de coniac și pornesc s-o toace până dimineață. Fata mai cască gura din când în când, trântește ușa și pleacă la culcare. Asta-i viața?

Înțeleg că pentru bărbați e necesară o problemă bărbătească, dar nici femeilor nu le trebuie decât tot o treabă femeiască!… Și totuși îl iubesc pe ginerele meu. E ginerele meu și îl iubesc. Dar cât naiba poți discuta? Și ce schimbi cu aceste discuții? E

clar ca bună ziua: oricâte discuții ai purta despre fascism, lui tot nu-i va păsa; n-o să ai timp nici să oftezi și-or să-ți tragă pe cap o cască de fier – tot înainte și slavă conducătorului! Iar dacă-ți vei neglija tânăra soție, ea îți va plăti cu aceeași monedă. Filosofiile nu-ți vor fi de nici un ajutor aici. Nu zic că un om cult n-ar trebui să mai discute și pe teme abstracte, dar trebuie păstrate și proporțiile, domnilor.

Dimineața era superbă (temperatura plus nouăsprezece, nebulozitatea o zecime, vântul de sud 0,5 m/s). Ar trebui să merg la stația meteo să verific anemometrul, iar l-am scăpat pe jos. După micul dejun m-am hotărât să bat fierul cât e cald și-am plecat la primărie să lămuresc problema pensiei. Mergeam, delectându-mă cu liniștea din jur, când deodată observ că la întretăierea străzilor Libertății cu Vereskova s-a adunat mulțimea. După cum se vede, Minotaurul intrase cu cisterna sa în vitrina bijutierului, iar lumea se strânsese să-l vadă cum, murdar și buhăit, beat încă de dimineață, dă explicații unui sticlete. Atât de prost se potriveau însă toate astea cu dimineața strălucitoare, încât buna mea dispoziție se spulberă cât ai clipi. Bineînțeles, poliția n-ar fi trebuit să-i dea drumul atât de repede Minotaurului. Doar știau ca iar se va îmbăta din moment ce intrase în perioada crizelor de beție. Pe de altă parte, cum să nu-i dai drumul, când e singurul vidanjor din oraș? totuși, una din două: ori te ocupi de reeducarea Minotaurului și te îneci în rahat, ori accepți compromisuri în numele igienei.

Am întârziat din cauza Minotaurului și până am ajuns la „rond” toți ai noștri deja se adunaseră. Am plătit amenda, după care ologul Polifem mă servi cu un trabuc formidabil, într-o teacă de aluminiu. Trabucul îi fusese trimis de băiatul lui cel mare, Policarp, locotenent în flota comercială. Policarp ăsta îmi fusese elev câțiva ani, până-n momentul când fugise ca mus în marină. Băiatul era sprinten la minte, mare ștrengar. Când fugise din oraș, taică-su, Polifem, încercă să mă dea în judecată: chipurile, l-aș fi îndemnat pe băiat la desfrânare cu lecțiile mele despre pluralitatea lumilor, Polifem și-acum mai e convins că cerul e tare și că sateliții aleargă pe

ei precum motocicliștii la circ. Argumentele mele referitoare la foloasele astronomiei nu îi sunt accesibile. Nici atunci, nici acum.

Ai noștri vorbeau despre vistiernicul orășelului, care delapidase din nou banii strânși pentru construcția stadionului. Deci, asta ar fi a șaptea oară. Întâi am adoptat măsurile radicale. Silen gesticula, susținând că nimic nu-i mai bun decât o judecată: „Destul cu jumătățile de măsură. Vrem o judecată deschisă. Ne adunăm tot orașul în groapa stadionului și-acolo îl răstignim pe tâlhar la stâlpul infamiei, chiar la locul crimei. Slavă Domnului, turuia el, legea noastră e destul de elastică încât soluția suprimării să fie justificată de gravitatea faptei." „Eu aș spune chiar că legea noastră e mult prea elastică, remarcă Paral Veninosu. Pe vistiernicul ăsta l-am mai judecat de două ori și de fiecare dată legea noastră elastică nu l-a putut ține. Probabil însă că așa îți vine și să crezi că toate s-au nimerit așa pentru că l-am judecat la primărie și nu în excavația stadionului." Chibzuind adânc, Morfeu stabili că începând de azi nu-l va mai tunde și bărbieri. Adică, „lasă-l să mai umble și pletos". „Nu sunteți decât niște găoaze, se revoltă Polifem. Nu pricepeți că i se rupe de voi? Are el cu cine să umble."

— Chiar așa, îl susținu Paral Veninosu și ne aminti că în afară de vistiernic mai trăiește și activează arhitectul orașului ce proiectase stadionul după cât îl dusese capul, iar acum, bineînțeles, era interesat să nu dea Dumnezeu să înceapă construcția. Bâlbâitul Callaid începu să sâsâie și să se smucească, atrăgând astfel atenția tuturor, și ne „povesti" cum el însuși, Callaid, era să se bată cu arhitectul, anul trecut, de sărbătoarea Florilor. Această confesiune imprimă discuției un alt curs decisiv. Ologul Polifem, ca veteran și om sângeros, propuse să-i așteptăm pe amândoi la intrarea localului doamnei Persefona și sa le rupem coarnele. În astfel de momente hotărâtoare, Polifem încetă să-și mai controleze expresiile, amintindu-și-le doar pe cele de cazarmă. „Sa le rupem coarnele acestor împuțiți", urlă el. „Să-i băgăm în smoală pe rahații ăștia și să le șlefuim puțin ciolanele lor

blestemate.” E de-a dreptul uimitor cum aceste vorbe au putut într-atât să-i excite pe ai noștri. Toți se aprinseră, începură să gesticuleze, iar Callaid șuiera și se smucea mai tare ca de obicei, dar n-avea încă forța să articuleze măcar un cuvânt; probabil din cauza emoțiilor ce-l copleșiseră. Dar aici Paral Veninosu, singurul dintre noi rămas liniștit, constată că în afară de vistiernic și arhitect, în oraș mai locuiește, la reședința sa de vară, și amicul lor cel mai bun, un oarecare domn Laomedon. Toți amuțiră brusc și începură să-și aprindă țigările și trabucurile stinse în timpul discuției, pentru că domnului Laomedon nu prea poți să-i rupi coarnele, iar de șlefuit ciolanele, nici vorbă. Și când în liniștea care urmă, bâlbâitului Callaid îi scăpă mult doritul „Să le stâlcim mutrele!”, toți îl priviră cu reproș.

Mi-am amintit că demult trebuia să fiu la primărie. Am pus trabucul jumătate fumat în teaca lui de aluminiu, apoi am urcat la etajul doi, până în anticamera domnului primar. Mă surprinse agitația neobișnuită din cancelarie. Toți lucrătorii păreau cam surescitați. Până și domnul secretar, în loc să-și vadă de obișnuita explorare a propriilor unghii, punea peceți de ceară pe niște plicuri mari. Avea o figură foarte scârbită și îndatoritoare. Stânjenit, m-am apropiat de acest filfizon cu părul lins după ultimul răcnet al modei. Doamne, aș fi dat totul de pe lume numai să n-am de-a face cu el: nici să-l văd, nici să-l aud. Nici înainte nu-l prea aveam la inimă pe domnul Nikostratos, ca de altfel pe toți fanții orășelului nostru (la drept vorbind, n-am putut să-l sufăr încă de când mi-a fost elev: leneș, impertinent, ieșiri arogante), dar de ieri, mi-era și greață să mă uit la el. Oare cum voi reacționa la vederea lui? M-am stăpânit însă și l-am întrebat într-un târziu:

— Domnule Nikostratos, se mai aude ceva cu problema mea?

Nu m-a privit; ca să zic așa, nu mă onoră nici măcar cu o ocheadă.

— Scuzați-mă, domnule Apollon, dar încă n-a sosit răspunsul de la minister, și continuă să pună peceți.

M-am mai foit un pic, ezitând să plec imediat, apoi brusc m-am îndreptat grăbit spre ieșire. Eu, de când mă știu, n-am

suportat locurile oficiale. Totuși, în mod cu totul neașteptat, domnul secretar mă opri cu o comunicare ciudată, spunându-mi că de ieri nu mai poate lua legătura cu Marafinele.

— Ce spuneți? Am exclamat. Nu s-au terminat încă manevrele?

— Ce manevre? se miră el.

Și-atunci nu m-am mai stăpânit. Nici până acum nu știu dacă merita s-o fac, dar l-am privit drept în ochi, insistent, și l-am întrebat:

— Cum adică ce manevre? Acelea pe care ați avut bunăvoința să le priviți noaptea trecută.

— Chiar erau manevre? rosti cu o stăpânire de sine demnă de invidiat, aplecându-se din nou deasupra plicurilor lui. Erau doar niște artificii. Citiți ziarele de dimineață.

Ar fi trebuit să-i trântesc vreo două, mai ales că în acel moment eram singuri în cameră. Dar pot eu așa ceva?

Când m-am întors la „rond", discuția deviase spre natura fenomenului nocturn. Ai noștri se înmulțiseră: veniseră în plus Mirtilos și Pandaros. Pandaros avea uniforma descheiată, era nebărbierit și obosit după serviciul de noapte. Mirtilos n-arăta nici el mai bine, pentru că toată noaptea bântuise în jurul casei, făcând de pază în așteptarea nenorocirii. Toți țineau în mâini ziarele de dimineață și analizau articolul „În pragul sărbătorii" din Observatorul nostru, care ne înștiința că Marafinele se pregătesc să-și sărbătorească cei o sută cincizeci și trei de ani ai lor, știre provenită din obișnuitele surse absolut sigure, și că noaptea trecută se făcuseră probe cu focuri de artificii pentru a putea fi admirate de locuitorii orașelor și satelor pe o rază de două sute de kilometri. Cum pleacă Haron în deplasare, cum ziarul nostru se tâmpește într-un hal fără de hal. Nici măcar nu s-au obosit să-și închipuie cum ar putea să se vadă un foc de artificii de la o distanță de două sute de kilometri. Măcar să se fi întrebat de când focurile de artificii sunt însoțite de șocuri subterane. Toate astea le-am spus imediat alor noștri, dar mi-au replicat că știu și singuri în ce an suntem astăzi și că mai bine aș citi Buletinul Milles. În Buletin era scris negru pe alb că „noaptea trecută locuitorii

din Milles au putut admira spectacolul de neuitat al manevrelor militare cu folosirea celor mai noi tehnici de luptă". „Păi, eu ce-am zis?", am exclamat, dar Mirtilos mă întrerupse și-mi povesti că dis-de-dimineață venise la benzinăria lui un oarecare șofer ai firmei „Transportul Intercontinental", luase o sută cincizeci de litri de benzină, două borcane de ulei de motor, o ladă de marmeladă și îi șoptise tainic că noaptea trecută explodaseră dintr-o cauză necunoscută uzinele subterane de combustibil pentru rachete. Muriseră circa douăzeci și trei de oameni ce asigurau paza uzinei, tot schimbul de noapte, plus încă o șută șaptezeci și nouă de oameni ce dispăruseră fără urmă. Ne-am îngrozit cu toții, dar Veninosul Paral se și repezi:

— Da' atunci mă întreb eu la ce i-a trebuit marmeladă?

Cu asta îl puse la punct pe Mirtilos.

— Lasă, lasă, spuse acesta. Am auzit. Mie mi-ajunge.

Nici noi n-am mai avut ce să spunem, într-adevăr, ce-avea a face aici marmelada? Callaid începu să sâsâie, să se stropșească, dar nu reuși să scoată nimic. Și atunci interveni măgarul ăsta bătrân de Pandaros.

— Măi, fraților, face el. Ia ascultați-mă puțin. Ce uzine de rachete? La mijloc sunt uzinele de marmeladă. E clar, nu?

Am rămas perplecși.

— Uzinele subterane de marmeladă? îl întrerupse Paral. Ehei, bătrâne, da' azi ești într-o formă de invidiat.

Am început să-l batem prietenește pe spate pe Pandaros:

— Mda, Pan, se vede treaba că azi ai dormit cam prost, bătrâne. Te-a ostenit Minotaurul, Pan. Nu te văd bine. Ar fi timpul să ieși la pensie, Pan, prietene!

— Și mai zici că ești polițai: provoci panică, spuse cu obidă Mirtilos, singurul care luase în serios cuvintele lui Pandaros.

— De-aia e și Pan, să semene panica, ironiză Dimant.

Polifem profită și el de prilej și nimeri la țintă cu o glumă groasă. Cât timp ne-am amuzat, Pandaros stătuse ca un stâlp și se umfla văzând cu ochii, întorcându-și doar capul, ca un taur pe care îl supără matadorii. Într-un sfârșit își încheie uniforma la toți nasturii și privind pe deasupra tuturor zbieră:

— Gata cu gluma! Cirrrculați! În numele legii!

Mirtilos plecă la benzinăria lui, iar restul lumii plecă la cârciumă.

La cârciumă am trecut imediat pe bere.

Iată plăcerea de care mereu am fost lipsit, până când nu am ieșit la pensie. Într-un asemenea orășel mărunt ca al nostru, toți îi cunosc pe profesori. Părinții elevilor tăi, nu știu de ce, își imaginează că ai fi un soi de magician al cărui exemplu personal poate interzice copiilor să calce pe urmele taților. Cârciuma era ticsită de dimineața până noaptea târziu cu asemenea părinți, iar dacă-ți permiteai și tu o halbă nevinovată de bere, atunci ziua următoare puteai fi sigur că vei avea o discuție umilitoare cu directorul. Iar eu iubesc cârciuma! Îmi place să stau într-o companie plăcută de bărbați și să port pe îndelete discuții serioase pe teme libere, să ascult absent clinchetul paharelor și zarva din spatele meu. Îmi place să spun și să ascult un banc mai „sărat", să joc „patru rigi" cu miză mică, dar care să nu afecteze demnitatea jocului, iar în caz de câștig să fac cinste tuturor cu un rând de bere. Cam asta e.

Iapet ne-a adus berea și am început să discutam despre război. Ologul Polifem ajunse la concluzia că dacă aseară a fost vreun război, atunci deja trebuia să înceapă mobilizarea. Paral Veninosu îl contrazise, spunându-i că în cazul unui război deja izbucnit nici n-am mai fi avut pe cine să mobilizăm. Nu-mi plac conversațiile despre război și cu mare plăcere aș fi pornit o discuție despre pensii, dar unde să mă mai strecor și eu…?! Polifem își trânti cârja de-a curmezișul mesei și întrebă iritat cam ce înțelege Paral prin război propriu-zis?

— Știi tu, de exemplu, ce-nseamnă o bazooka? întrebă el încruntat. Știi ce-nseamnă să stai în tranșee, tancurile să năvălească spre tine, iar tu încă să nu observi că-ți atârnă pantalonii plini?

Paral ripostă, spunând că nu știe nimic și nici nu vrea să cunoască despre tancuri și pantaloni plini, dar că despre războiul atomic toți știm același lucru:

— Să te culci cu picioarele spre cel mai apropiat cimitir, iar după explozie să ai grijă să te târăști singur spre el.

— Ai fost un pârlit de civil și la fel de pârlit ai să și mori, nu rămase mai prejos ologul Polifem. Războiul atomic e un război al nervilor, înțelegi? Ei pe noi, noi pe ei și care s-a căcat primu-n nădragi, ăla a și pierdut.

Paral ridică doar din umeri, dar Polifem se aprinsese rău de tot:

— Bazookele! Urla el. Tarzanii! Hârșt și pantalonii plini! așa-i, Apollon?

Epuizat de atâtea țipete, căzu imediat pe panta amintirilor, cum ne luptam prin nămeții de zăpadă cu tancurile dușmane. Nu pot să sufăr aceste amintiri. Numai pantaloni plini de rahat. Nu știu, poate așa a și fost, nu mai țin minte. Dar nici nu mi-ar plăcea să mă întorc la asta. Iar Polifem cum a fost ușă de cazarmă, așa a și rămas. Nu-mi pot imagina cam ce se mai poate rupe unui om ca să înceteze definitiv să mai facă pe subofițerul. Poate pentru că n-a nimerit în „blocadă", așa cum am căzut eu și am simțit-o. Sau problema constă în caracter?

Am mai zăbovit și atunci m-am decis ca-n același timp să și mănânc. De obicei se halește bine la Iapet, de data asta însă, specialitatea casei, supa cu găluște, mirosea puternic a untdelemn și așa am și spus-o. Se vede treaba că de vreo trei zile îl dor dinții pe Iapet, atât de tare, încât nimic nu poate gusta ca lumea. „Ehe, mai ții minte, Feb, cum te-am pocnit de ți-a sărit măseaua?" întrebă trist. Cum era să uit! eram într-a șaptea, îi făceam amândoi curte Ifigeniei și ne băteam în fiecare zi. Doamne, ce departe rămăseseră vremurile când mă mai puteam bate! Ifigenia este acum căsătorita cu un inginer din sudul țării, are deja nepoți și angină pectorală.

În timp ce mă îndreptam spre Ahile, am zărit lângă casa domnului Laomedon binecunoscuta lui mașină roșie, înfricoșătoare, cu geamuri blindate, iar la volan fuma hidoșenia aia care întotdeauna își bătea joc de mine. Se legă și acum de mine, încât am fost nevoit să trec demn pe partea cealaltă a străzii, ignorându-l. Ahile stătea impozant în spatele gemulețului și își admira „Cosmosul". De când își făcuse rost

de acest triunghi albastru cu tipăritură argintie, își impusese ca regulă strictă scoaterea clasorului chiar la sosirea mea, așa, cu totul întâmplător. Îl cunosc de-a fir a păr și tocmai de aceea nu-i arăt că de fapt îmi sângerează inima de câte ori văd timbrul. Am o singură consolare, că timbrul pe care îl are, totuși, nu-i decât un simplu abțibild. Așa i-am și zis.

— Da, am spus, nimic de zis, Ahile, e un lucru minunat. Păcat că-i numai un abțibild.

Se schimonosi și mormăi ceva despre strugurii acri.

— N-ai ce să-i faci, i-am răspuns liniștit. Abțibildul rămâne un abțibild și n-ai ce-i face. Personal, n-aș fi luat niciodată timbrul ăsta la un asemenea preț. Ce nevoie am de-un abțibild? Bineînțeles, mai sunt unii indivizi cu un orizont atât de larg încât le iau până și ștampilate, dar asta nu-i de mine, e nedemn. Eu le achiziționez doar pentru fondul de schimb, că doar întotdeauna poți găsi un fraier căruia să-i fie indiferent dacă e cu lipici sau nu.

Las' că te dezvăț eu să mai îmi vâri sub nas tipăritura aia de argint!

Totuși ne-am omorât timpul în mod plăcut. Căuta să mă convingă că focul de artificii de ieri fusese o aurora boreală mai deosebită însoțită întâmplător de un cutremur puternic, în timp ce eu îl pisam la cap cu manevrele și exploziile de la uzinele de marmeladă. Era însă imposibil să discuți cu Ahile. Doar se vede de la o poștă că omul nu crede în ceea ce spune și că te contrazice doar din spirit de contradicție. Stătea ca un idol mongolez, uitându-se pe geam și repetând unul și același lucru, adică n-aș fi singurul din orașul ăsta care s-ar pricepe la fenomenele naturii. Puteai să juri că cei de-acolo, de la școala lui farmaceutică, insistă într-adevăr în studiul științelor serioase. Ce mai, e limpede că nu poți duce la bun sfârșit nici o discuție cu ai noștri. Să-l luăm pe Polifem, de exemplu. Niciodată nu atinge esențialul. Nu-l interesează adevărul, important e un singur lucru: ridiculizarea interlocutorului. Să zicem că se discută despre forma planetei noastre. Îi dovedesc cu argumente precise, cunoscute oricărui om învățat, că Pământul, exprimându-ne grosolan, este un glob. Polifem,

îndârjit, atacă zadarnic fiecare argument în parte, iar când ajungem la forma umbrei pământene în timpul unei eclipse de lună, îmi trânteşte brusc ceva de genul: „Umbră, umbră… Acoperi cu umbră lumina soarelui. Ai face mai bine să scapi mai întâi de negul de sub nas şi să-ţi crească păr pe chelie şi abia apoi să vorbeşti.” Sau, de exemplu, Paral. Odată am discutat cu el despre metodele de tratament al alcoolismului. Cât ai clipi, am şi trecut la politica externă a conducerii de atunci ca să ajungem imediat la problema pansexualismului. Şi mai curios e că n-am avut nici în clin nici în mânecă cu problemele pansexualismului şi ale politicii externe, nici atunci şi nici acum. În schimb, un nepot de văr al Ermionei suferea de alcoolism, chinuindu-ne pe toţi din jur. Acum e-n armată, medic militar, dar pe atunci viaţa mea devenise un coşmar neîntrerupt. Mda, alcoolismul e un flagel al poporului.

Discuţia noastră luă sfârşit când Ahile scoase o sticluţă tăinuită, din care am băut câte un păhărel de gin. Afacerile lui Ahile merg cam prost. Am impresia că nu i-ar ajunge nici de gin, dacă n-ar fi madam Persefona. Chiar şi azi trimisese pe cineva.

— V-aş propune un antigen, şoptea delicat Ahile.

— Nu, răspunse mesagera, mi-a cerut ceva mai sigur, vă rog.

Mai sigur, ei, ce să-ţi povestesc. A mai trecut în grabă un ucenic-bucătar de la Iapet pentru picături de dinţi şi altcineva n-a mai venit, aşa că am discutat netulburaţi. Am schimbat „Monumentul” meu pe seria lui „Crucea Roşie”. De fapt, nu-mi trebuia „Crucea Roşie”, dar Haron spusese alaltăieri că primiseră în redacţie următorul anunţ: „Caut „Crucea Roşie„, propun la schimb oricare ştampilă răsturnată aflată în standarde”. Pare ciudat, dar Haron e singurul din casa noastră care nu râde de mine. În general, dacă stai să te gândeşti nu e deloc un om rău, dar Artemis e imorală şi nu-şi păstrează demnitatea. Ce om şi Nikostratos ăsta!

M-am întors acasă pe la nouă seara şi-i văd că iar stau la mine în grădină, la umbră. E adevărat, acum nu se mai sărutau, dar trebuie să existe şi decenţă, aşa că am intrat în grădină, am înşfăcat-o pe Artemis de mână şi-i spun acestui

filfizon:

— La revedere, domnule Nikostratos. Noapte bună.

Artemis își smulse mâna și plecă fără o vorbă, în timp ce acest desfrânat, încercând să salveze neîndemânatic situația penibilă în care se afla, porni să discute cu mine despre niște recomandări municipale pe care ar fi trebuit să le anexez la cererea mea de pensionare. Iar eu stau și-l ascult. Ar fi trebuit să-l alung din grădină cu parul, dar eu stau și-l ascult. Blestemata mea de politețe. Nesiguranța mea. Iată cu adevărat un complex de inferioritate. Și-l văd cum brusc rânjește dezgustător și-mi spune:

— Și ce mai face fermecătoarea doamnă Ermiona? dumneata, domnule Apollon, ești un om abil. De la așa o econoamă nici eu nu m-aș refuza.

Îmi sări inima din loc și-am înlemnit, în timp ce el, fără să mai aștepte vreun răspuns – și de fapt ce nevoie ar mai avea de el?

— Plecă râzând în hohote, de se auzea în toată strada. Sunt singur în grădina întunecată.

— Mda, asta e. Trebuie să legalizez cumva relațiile mele cu Ermiona. Știu că nu-i nevoie de asta, dar liniștea sufletească cere jertfe.

3 IUNIE

Câteodată mă cuprinde o adevărată groază când mă gândesc că nu se rezolvă nimic cu pensia mea. Mi se strânge totul pe dinăuntru și nu pot să mă mai ocup de nimic.

Logic, însă, ar fi ca treburile să se încheie în modul cel mai favorabil. În primul rând, am predat ca profesor timp de treizeci de ani, fără să mai punem la socoteală întreruperea din cauza războiului. Mai precis, chiar treizeci de ani și două luni. În al doilea rând, nu mi-am schimbat niciodată locul de muncă și deci vechimea nu mi s-a întrerupt din cauza mutărilor sau altor împrejurări distractive. O singură dată, acum șapte ani, mi-am luat un scurt concediu, fără plată. Iar participarea la acțiunile militare în nici un caz nu poate fi considerată întrerupere de vechime, asta-i clar. După un calcul

foarte aproximativ, prin clasele mele au trecut mai mult de patru mii de elevi, aproape toată populația orașului de azi. În al treilea rând, în ultimii ani am fost mai tot timpul evidențiat și de trei ori am ținut locul directorului liceului, când acesta fusese plecat în concediu. În al patrulea rând, am depus o muncă ireproșabilă, având șaisprezece diplome de la minister, cu o felicitare trimisă personal de ministru, azi mort, cu ocazia aniversării a 50 de ani, precum și o medalie de bronz „Pentru străduințe pe tărâmul învățământului popular”. Un sertar burdușit de scrisori din biroul meu este destinat special cuvintelor de mulțumire din partea părinților. În al cincilea rând, specialitatea mea. Acum au înnebunit toți cu Cosmosul ăsta, așa că astronomia e o materie actuală. După mine, și ăsta-i un motiv. Așa că privești toate astea și rămâi uimit: ce îndoieli mai pot exista? Să fi fost în locul ministrului, aș fi de acord fără ezitare: prima categorie. Doamne, atunci în sfârșit m-aș liniști și eu, pentru că, de fapt, mie nici nu-mi trebuie prea mult în viață. Trei-patru țigări, un păhărel de coniac, mărunțiș pentru cărți și asta-i tot. Și timbrele, bineînțeles. Prima categorie, asta înseamnă o sută cincizeci pe lună. O sută îi dau Ermionei pentru gospodărie, douăzeci la C. E. C. Pentru zile negre și ce rămâne va fi al meu. Asta-mi ajunge și pentru timbre și pentru altele. Oare nu merit asta?

E deprimant când nu mai are nimeni nevoie de-un bătrân. Te storc ca pe-o lămâie, ș-apoi du-te și crapă. Mulțumiri, adrese? Pe cine mai interesează astăzi? Medalie? Cine n-are? Și neapărat cineva trebuie să se lege de prizonierat. Ai fost prizonier? Am fost. Trei ani? Trei ani. Hai gata! Deci, vechimea s-a întrerupt pentru trei ani, primiți categoria a treia și nu ne mai umflați corespondența.

Ehe, de-aș fi avut niște cunoștințe! apropo, un elev de-al meu și anume generalul Alchim și acum mai zace în Congresul de Jos. Ce-ar fi dacă i-aș scrie? Trebuie să mă țină minte, doar am avut din plin acele mici conflicte despre care își aduc aminte cu mare plăcere foștii elevi la maturitate. Zău că-i scriu. Chiar așa direct voi și începe: „Bună ziua, băiețaș. Iată că acum sunt deja bătrân…” O să mai aștept puțin și-i voi

scrie.

Azi am stat toată ziua acasă. Ieri, Ermiona a fost în vizită la mătușa și a adus de-acolo un pachet mare cu timbre vechi. Ordonându-le, am simțit o mare plăcere. Așa ceva nu se poate compara cu nimic. E ca o nesfârșită lună de miere. Erau câteva exemplare minunate, într-adevăr toate cu etichete, o să trebuiască să le restaurez. Mirtilos își instală cortul în curte unde locuiește cu toată familia. S-a lăudat că poate strânge tot calabalâcul în zece minute și să se care. A mai povestit că tot nu se stabilise legătura cu Marafinele. Desigur, minte. Minotaurul, mort de beat, a lovit cu cisterna lui jegoasă automobilul roșu al domnului Laomedon și s-a caftit cu șoferul. I-au dus pe amândoi la circă. Pe Minotaur l-au încuiat până la trezirea din beție, iar pe șofer, zice-se, l-au dus la spital. E totuși o dreptate pe lumea asta. Artemis stă liniștită ca un șoricel: acum-acum se va întoarce Haron. Nu i-am spus nimic Ermionei. Poate că se va rezolva cumva. Uff, de-aș primi categoria întâi!

4 IUNIE

Am terminat lectura ziarelor de seară, dar tot nu înțeleg nimic. Fără-ndoială, se produseseră ceva schimbări. Dar care anume? Și-n urma căror evenimente? Le place să ne mintă, asta e.

Dimineața, după ce mi-am terminat cafeaua, am plecat la „rond”.

Ziua era bună, călduroasă (temperatura plus optsprezece, nebulozitatea zero, vântul sudic 1 m/sec, după anemometrul meu). Ieșind în stradă, am văzut că Mirtilos se foiește în jurul cortului desfăcut pe pământ. L-am întrebat ce-i cu el.

— Lasă, lasă, răspunse iritat. S-au găsit deștepții. Atunci, stați și așteptați, până vă va spinteca pe toți.

Nu cred o iotă din ce spune Mirtilos, dar la astfel de vorbe întotdeauna mi se face pielea de găină.

— Dar ce s-a întâmplat? Am întrebat

— Martenienii”, răspunse scurt și începu să strângă cortul ajutându-se și de genunchi.

Nu l-am înțeles de prima dată și poate tocmai de aceea, din cauza acestui straniu cuvânt, apăru sentimentul că va veni ceva îngrozitor și de neînlăturat. Picioarele mi se înmuiară și-atunci m-am așezat pe bara de protecție a camionului. Mirtilos tăcea, doar pufăind și smiorcăindu-se.

— Cum ai spus? L-am întrebat.

Își termină de strâns cortul, îl aruncă în camion și își aprinse o țigară.

— Au năvălit martenienii, șopti el. Acum ne-a venit sfârșitul la toți. Marafinele sunt arse până-n temelii, zice-se, zece milioane de morți într-o singură noapte, înțelegeți? Iar azi au sosit la noi la primărie. Acuma au puterea, așa că gata. Ne-au interzis deja să mai semănăm, iar acum, se spune, ne vor scoate la toți stomacurile. Înțelegi, le trebuie pentru ceva stomacurile noastre! Nu mai stau eu s-aștept, îmi trebuie și mie stomacul. Cum am auzit toate astea, așa m-am și hotărât: aceste noi ordine nu sunt pentru mine, n-au decât să se ducă toate pe apa sâmbetei, eu plec la ferma fratelui meu. Deja am trimis-o cu autobuzul pe bătrână cu copiii. Să stăm, să așteptăm, iar pe urmă vedem noi.

— Stai, l-am întrerupt, înțelegând că toate-s minciuni, dar înmuindu-mă din ce în ce. Stai, Mirtilos! Ce tot vorbești? Cine a năvălit? Cine a ars? ginerele meu e acum în Marafine.

— S-a zis cu ginere-tu, mă compătimi Mirtilos și aruncă mucul de țigară. Fii convins că fii-ta a ajuns văduvă. Ce libertate acum pe capul secretarului… Ei, eu am plecat. Adio, Apollon. Ne-am înțeles întotdeauna foarte bine. Nu-ți țin dușmănie și să nu-ți aduci aminte de mine cu rău.

— Dumnezeule! Am țipat disperat, topindu-mă de tot. Dar cine au năvălit?

— Martenienii, martenienii! Îmi repetă în șoaptă. De acolo! Ridică el un deget spre cer. Au căzut din cometă!

— Poate marțienii? Am întrebat plin de speranță.

— Lasă, lasă, spuse intrând în cabină: Ești învățător, oricum le știi mai bine. Iar mie mi-e totuna cine-mi scoate mațele…

— Dumnezeule, Mirtilos, am protestat, înțelegând fără nici un dubiu că totul nu-i decât o minciună. Dar nu se poate așa

ceva. Ești om în vârstă, ai nepoți. Ce marțieni să fie, dacă Marte e o planetă lipsită de viață? Acolo nu e viață, doar e un fapt științific.

— Lasă, lasă, mormăi Mirtilos, dar deja începuse să ezite. Ce să spun, nu știu care fapt.

— Nici un „lasă”, așa e cum ți-am spus, întreabă orice savant. Dar ce tot spun savant, o știe fiecare școlar!

Mirtilos mârâi și ieși din cabina camionului:

— Dă-le naibii pe toate! Izbucni ei, înfigându-și labele în ceafa. Pe cine să mai ascult? Pe tine? pe Pandaros? Nu mai înțeleg nimic.

Trage un scuipat și intră în casă.

M-am întors acasă, decis să-l sun pe Pandaros. Acesta, se vede treaba, era extrem de ocupat pentru că Minotaurul rupsese gratiile de la celulă și evadase, așa că acum Pandaros trebuia să organizeze urmărirea. Într-adevăr, acum o oră și jumătate sosise cineva la primărie, un fel de șef, poate chiar un marțian, dar în privința scoaterii stomacurilor nu se dăduse nici un fel de ordin și de fapt el, Pandaros, n-avea timp de marțieni, pentru că un singur Minotaur era, după părerea lui, mai rău decât toți marțienii la un loc.

M-am grăbit spre „ronduleț”.

Aproape toți ai noștri se adunaseră la intrarea în primărie și discutau îndârjiți despre niște urme stranii de praf. Aceste urme le lăsase un marțian, știau ei asta precis. Morfeu susținea sus și tare că până și el, un bătrân frizer și maseur, încă nu mai văzuse astfel de monștri.

— Păianjeni, povestea el, niște păianjeni imenși și păroși. Vreau să spun, masculii erau păroși, iar femelele erau goale. Merg pe labele de jos, iar cu cele de sus înșfacă. Ai văzut urmele? Ceva înfiorător! Ca niște găuri. Da, cu siguranță a trecut pe aici.

— Problema nu e că a trecut, spuse înțeleptul Silen. La noi pe pământ gravitatea este mai mare, uite, Apollon mă va susține, așa că nu sunt capabili să meargă așa, pur și simplu, pe picioare. Pentru asta și-au pus niște picioroange speciale pe arc, și astea lasă găuri în praf.

— Pe bune, picioroange, susținu nedeslușit Iapet prin bandajul cu care-și înfășurase falca. Numai că nu-s picioroange, ci o mașinărie, am văzut-o eu într-un film. Mașinile nu-s pe roți, ci pe pârghii, adică pe picioroange.

— Iar s-a fofilat vistiernicul nostru, spuse Paral Veninosu. Rândul trecut a căzut grindină de-o mărime neobișnuită, rândul celălalt ne-au invadat lăcustele, acum s-a aranjat cu marțienii, la nivelul epocii, în strânsă legătură cu ultimele cuceriri ale spațiilor cosmice.

— Nu pot privi indiferent aceste urme, insista Morfeu. Îngrozitor! Hai, bătrâneilor să bem ceva, nu?

Gallaid, care de mult se scremea, sâsâindu-se și scuturându-se, rosti în fine:

— T-t-t-timpul azi e frumos, bătrâneilor! C-c-cum ați dormit?

Din cauza defectului sau de vorbire rămâne întotdeauna în urma evenimentelor. Totuși e veterinar și-ar fi putut să ne spună ceva folositor în privința urmelor.

— Iar Mirtilos și-a luat deja tălpășița, spuse Dimant, râzând prostește. Adio, Dimant, zice, întotdeauna ne-am înțeles bine. Vezi, zice, de stația de benzină, iar dacă e ceva, dă-i foc, zice, să n-o lăsăm dușmanului.

Am întrebat precaut ce se mai aude de Marafine.

— Marafinele au ars, spuse satisfăcut Dimant. Se zice că au sunat de acolo, ne propun să păstrăm tăcerea.

M-am convins pe deplin că toate astea nu-s decât zvonuri neîntemeiate și m-am pregătit să-i combat, când răsună urletul sirenei de poliție și-atunci ne-am întors cu toții spre ea.

Prin piață gonea într-o fugă de iepure, în zigzag, clătinându-se, bramburit și buhăit, Minotaurul, iar după el, într-un jeep al poliției, Pandaros. Stătea în picioare, ținându-se de parbrizul din față, urlând ceva și fluturând cătușele.

— Gata, acum îl prinde, pronostică Morfeu.

— Nu se știe, îl contrazise Dimant. Ai văzut ce face?

Minotaurul ajunse la un stâlp de telegraf, se prinse de el cu mâinile și picioarele și începu să se cațere. Însă Pandaros sărise deja din mașină și îl prinsese de pantaloni. Împreună cu ajutorul său îl smulse pe curățătorul de haznale de pe stâlp și-l

aruncă în jeep, cu cătușele puse. Apoi ajutorul plecă, iar Pandaros, ștergându-se cu batista și desfăcându-și haina din mers, se îndreptă spre noi.

— L-a prins, comunică Morfeu, adresându-se lui Dimant. Veșnic mă contrazici.

Pandaros se apropie și întrebă ce noutăți mai avem. I-am explicat despre urmele marțienilor. Imediat se lăsă pe vine și se cufundă în studiul lor. Am simțit, fără să vreau, chiar o vie admirație, pentru că imediat ieși la iveală adevăratul lui profesionalism: privea aceste urme cumva dintr-o parte și nu punea mâna pe nimic. Am avut o presimțire că acum-acum se va explica totul. Pandaros se mișca de-a lungul urmelor ca o rață, cu mișcări ample ale fundului pe care „țipau" pantalonii strânși. Tot timpul repeta: „Aha… E clar… Aha… Totul e limpede. Așteptam nerăbdători, păstrând tăcerea, și doar Callaid încerca să spună ceva, sâsâind. În sfârșit, Pandaros se ridică gemând și privind în jurul pieței, ca și când ar fi vrut să observe ceva, rosti scurt:

— Doi. Banii i-au scos dintr-un sac. Unul avea un baston cu tăiș, celălalt fuma „Astra".

— Și eu fumez „Astra", spuse Paral Veninosu și imediat Pandaros îl țintui cu privirea.

— Care doi? întrebă Dimant. Marțieni?

— La început am crezut că nu-s de-ai noștri, rosti rar Pandaros, fără să-și dezlipească privirea de Paral. La început am crezut că-s gagiii din Miles, îi cunosc eu.

Și atunci se declanșă Callaid.

— N-n-nu, nu-l prinde cu mașina, ne anunță el.

— Și cu marțienii cum rămâne? întrebă Dimant. Nu înțeleg…

Pandaros, ignorând întrebările directe, îl privea în continuare pe Paral.

— Dă-mi țigara, bătrâne, îi ceru.

— Pentru ce? întrebă Paral.

— Mă interesează să-ți văd mușcătura, explică Pandaros, precum și unde ai fost azi între șase și șapte dimineața.

Ne-am uitat la Paral, iar acesta spuse că, după opinia lui, Pandaros este cel mai mare dobitoc din lume, dacă nu ținem

seama de acel cretin care-l angajase pe Pandaros în poliție. Am fost nevoiți să cădem de acord cu el și am început să-l batem pe spate pe Pandaros:

— Da, Pandaros, aici, bătrâne, ai cam sfeclit-o. N-ai priceput, bătrâne Pan, că astea-s urme de marțian, deși bineînțeles, de unde să știi tu, bătrâne, de marțieni? ăsta nu-i Minotaurul, Pan.

Pandaros începu să se umfle, dar tocmai atunci ieși din primărie Polifem cel olog, care se alătură din mers veseliei noastre.

— Treaba-i nasoală, bătrâneilor! spuse el îngrijorat. Marțienii atacă, au luat Millesul. Ai noștri se retrag, ard semănăturile, aruncă podurile în aer în urma lor!

Iar mi se înmuiară picioarele și nu mai aveam putere să ajung la o bancă să mă așez.

— Au debarcat trupe la sud: două divizii, hârâia Polifem. În curând vor fi aici!

— Deja au fost aici, comentă Silen. Pe niște picioroange speciale. Uite urmele…

Polifem doar le privi și imediat protestă indignat că astea-s urmele lui și toți înțeleseră dintr-odată că într-adevăr erau ale lui. Nu chiar ale lui, ci ale cârjei. Pentru mine a fost o mare ușurare. Iar de cum a înțeles și el, Pandaros își închise tunica la toți nasturii și privind pe deasupra tuturor, zbieră:

— Ați vorbit, și gata! Rr-rupeți rândurile! În numele legii.

Am intrat în primărie. Era plină de saci plați, rânduiți pe coridor lângă pereți, pe palierele scărilor și chiar în anticameră. Sacii aveau un miros nedefinit și toate geamurile erau larg deschise, în rest nimic nu se schimbase. Domnul Nikostratos stătea la biroul său și-și lustruia unghiile. Zâmbindu-mi unsuros și cu o intonație neclară, îmi dădu de-nțeles că e de datoria lui profesională să nu vorbească nimic despre marțieni, totuși ar putea să-mi confirme că toate astea n-au nimic comun cu problema pensiei mele. Un lucru e sigur: de acum încolo nu va mai prezenta avantaje semănatul grâului pe meleagurile noastre, mult mai eficient fiind un nou tip de cereală nutritivă cu calități, după cum s-a exprimat,

universale, iată, în acești saci sunt semințele și-ncepând de azi vor fi repartizate la toate fermele din împrejurimi.

— Dar de unde sunt sacii? Am întrebat.

— Au fost aduși, spuse nehotărât.

Mi-am învins timiditatea și am întrebat cine i-a adus.

— Persoane oficiale, răspunse.

Se sculă de la birou, își ceru scuze și cu mersul lui dezlânat intră în cabinetul primarului. Am intrat în cancelarie și m-am întreținut cu dactilografa și paznicul. Oricât ar părea de ciudat, dar confirmară toate zvonurile despre marțieni, deși nu lăsară impresia că posedă informații valabile. Uf, zvonurile astea! Nimeni nu le crede, dar toți le repetă. Se va ajunge până la denaturarea celor mai simple fapte. De exemplu, Polifem și podurile lui aruncate în aer. De fapt, ce-a fost? Polifem apăruse primul la „rond". L-au văzut pe geam și l-au invitat în cancelarie să repare mașina de scris. Pe când trudea, distrând fetele cu povești în care spunea cum și-a pierdut piciorul, în cancelarie a intrat domnul primar, a mai stat, a mai ascultat gânditor și a rostit o frază enigmatică:

— Da, domnilor, podurile sunt probabil arse, și s-a întors în cabinetul său de unde a cerut să i se aducă imediat sandvișurile cu sardine și o sticlă de bere de fargos. Iar Polifem explică fetelor că de obicei podurile sunt distruse în timpul unei retrageri pentru a împiedica înaintarea inamicului. Restul e clar. Ce prostie! Am socotit de datoria mea să explic funcționarilor primăriei că enigmatica frază a domnului primar nu înseamnă decât ca hotărârea este luată irevocabil. Normal, pe toate fețele apăru ușurarea, amestecată, de altfel, cu o oarecare dezamăgire.

La „rond" nu mai era nimeni. Pandaros îi izgonise pe toți. Oarecum liniștit, m-am îndreptat spre Ahile să-i descriu noile mele achiziții și să sondez terenul pentru seria de arhitectură: poate o vrea ștampilată dacă tot nu poate face rost de una curată. Oricum, ia el și cu lipituri. Dar Ahile era și el sub influența zvonurilor răspândite. La propunerea mea îmi răspunse absent că o să se mai gândească și fără să-și dea seama îmi dădu o idee strălucită. „Marțienii, spuse el, sunt o

nouă putere. Și să știi, Feb, o nouă putere înseamnă noi timbre.” M-am mirat cum de nu-mi venise în cap o idee așa de simplă; într-adevăr, dacă zvonurile sunt măcar în parte adevărate, atunci prima acțiune rațională a acestor marțieni legendari va fi scoaterea unei noi ediții a propriilor timbre sau măcar inscripționarea vechilor noastre timbre. Mi-am luat în grabă rămas-bun de la Ahile și m-am dus direct la poștă. Bineînțeles, nu apăruse nici un fel de corespondență cu timbre noi și-n general nimic nou pe la poștă. Când o să învățăm, în sfârșit, să nu mai credem în zvonuri? este bine cunoscut faptul că Marte are o atmosferă extrem de rarefiată, clima e deosebit de aspră, iar baza vieții, apa, lipsește aproape total. De mult sunt discreditate total legendele despre canale – nu sunt altceva decât iluzie optică. Pe scurt, toate astea-mi aminteau de panica de acum doi ani, când Polifem cel olog alerga prin oraș cu pușca, urlând că scăpase din grădina zoologică a capitalei un gigantic triton-canibal. Mirtilos izbutise atunci să-și care toată casa și nu se putu hotărî vreo două săptămâni să se întoarcă în oraș.

Rațiunea întunecată a inculților mei concetățeni legănată de viața monotonă în pendulări imperceptibile, năștea miracole cu adevărat fantastice. Lumea noastră se aseamănă cu un coteț de găini scufundat într-un somn nocturn, unde doar atingi întâmplător pana vreunei pestrițe somnolente de pe stinghia ei și toate păsările vor fi cuprinse de-o emoție de nedescris, agitându-se care încotro, cotcodăcind și găinățându-se în toate părțile. Dar, după mine, viața e și așa destul de agitată. Ar trebui ca fiecare să-și protejeze nervii. Am citit undeva că zvonurile sunt dăunătoare sănătății, chiar mai mult decât fumatul, autorul o dovedea științific, cu cifre. Mai scria acolo că forța de influență a zvonurilor panicarde este direct proporțională cu ignoranța maselor și chiar așa și este, deși, trebuie să admit, chiar și cei mai învățați dintre noi cad uimitor de ușor în vâltoarea evenimentelor generate de starea de spirit generală și sunt gata să fugă unde văd cu ochii împreună cu mulțimea înnebunită. Intenționam să le spun toate astea alor noștri, când am observat, în drum spre

cârciumă că la „rond” se adunase din nou mulțimea. M-am întors acolo și m-am convins că zvonurile își făcuseră deja efectul distrugător. Nimeni n-a vrut să mai asculte vorbele mele.

Toți erau extrem de excitați, veteranii amenințau cu armele, pe care nici nu le curățaseră bine de unsoare. Se spunea că veniseră soldații în permisie de la cazarma regimentului de infanterie numărul optzeci și opt și povestiseră ceva absurd.

Acum două zile, în plină noapte, s-a dat alarma în cazarmă, și un timp, mai exact până dimineața, întreg regimentul a stat în mașini blindate și camioane pe platoul de instrucție. Alarma a fost anulată dimineața și ziua de ieri a trecut în mod obișnuit. Noaptea s-a repetat totul, atâta doar că dimineața, colonelul de stat major a sosit cu un elicopter la cazarmă, a ordonat alinierea regimentului în careu și, fără a ieși din elicopter, a ținut o cuvântare lungă și complet de neînțeles, apoi și-a luat zborul, după care aproape întreg regimentul a fost lăsat în permisie. Trebuie spus că soldații care avuseseră timp să se ghiftuiască la Iapet vorbeau extrem de neclar și începeau mereu binecunoscutul cântec indecent: „Magdaleno, spune drept/Cine te-a mușcat de…” Un singur lucru era sigur, că în cuvântarea colonelului de stat major nu se pomenea nici măcar un cuvințel despre marțieni. De fapt, colonelul se referise doar la două lucruri: la datoria patriotică a soldatului și la sucul lui gastric și, de altfel, lega aceste două noțiuni într-un mod imperceptibil. Înșiși soldații nu pricepuseră toate aceste nuanțe, dar un lucru le era clar, că începând din această dimineață cei care vor fi prinși de plutonier cu gumă de mestecat „narco” sau țigară „op” vor fi azvârliți în carceră pentru zece zile și lăsați să putrezească acolo. Imediat după plecarea colonelului, comandantul regimentului, lăsând soldații în formație, ordonă ofițerilor și plutonierilor să facă în cazarmă o percheziție minuțioasă și să confiște toate țigările și gumele de mestecat care conțineau substanțe toxice. Soldații nu mai știau nimic altceva și nici nu voiau să știe. Prinzându-se puternic de umeri, având o înfățișare amenințătoare, izbucniră: „Magdalenooo, spune drept/Cine te-a mușcat de…”,

așa că ne-am dat în grabă la o parte și i-am lăsat să treacă.

Aici Polifem, cu cârja și pușca sa, se urcă pe o bancă și zbieră că ne-au trădat generalii, că în jur sunt numai spioni și că adevărații patrioți trebuie să se unească în jurul drapelului pentru ca patriotismul… Și așa mai departe. Acest Polifem nu poate fără patriotism. Poate trăi fără picior, dar fără patriotism, nu! Când răguși și tăcu, își aprinse o țigară; am încercat să-i conving pe-ai noștri că pe Marte nu există viață și nici nu poate fi, toate astea nu-s decât minciuni. Dar nu m-au lăsat să vorbesc. Întâi Morfeu îmi băgă sub nas un ziar central de dimineață, care publicase un articol mare: „Dacă totuși există viață pe Marte?" În acest articol, toate datele științifice de până acum erau tratate cu un pesimism ironic, iar când eu, fără să mă pierd cu firea, am încercat să dezbat problema, Polifem se apropie de mine și, luându-mă de guler, mormăi amenințător:

— Ne-adormi vigilența, bă, otrăvenie? Spion marțian și rahat chelos! La zid cu tine!

Nu suport astfel de tratamente. Am început să am palpitații și am strigat după poliție. Ce huliganism! n-am să i-o iert lui Polifem niciodată. Da' ce-și imaginează el?! M-am smuls, l-am făcut porc olog și am plecat la cârciumă.

Era plăcut să mă conving că țipetele patriotice ale lui Polifem erau dezgustătoare nu numai pentru mine. În cârciumă mai erau deja câțiva dintre ai noștri. Toți se strânseseră în jurul lui Cronos – arhivarul, îl tratau pe rând cu bere și îl descoseau despre vizita marțienilor de azi-dimineață.

— Ce marțieni? spunea Cronos, abia mutându-și privirile. Marțienii ca marțienii. Pe unu-l cheamă Calhand, iar pe celălalt Aiah, amândoi sunt sudiști, cu niște nasuri uite-așa…

— Bine, dar mașina? Îl întrebau.

— Mașina ca mașina, neagră, zboară… Nu, nu e elicopter, zboară și gata. Ce-s eu, pilot? De unde vreți să știu cum zboară?

Am mâncat și am așteptat până când îl lăsară în pace, am luat două porții de gin și m-am așezat lângă el.

— Cu pensiile nu s-aude nimic nou? L-am întrebat. Dar

Cronos deja nu mai înțelegea nimic. Ochii îi lăcrimau, iar el dădea pe gât pahar după pahar ca un robot și mormăia: „Marțienii ca marțienii, unul Calhand, altul Aiah… Negre, zboară… Nu, nu sunt dirijabile… Aiah, vă zic… Nu eu, ci pilotul. Pe urmă adormi.

Când Polifem și banda lui năvăliră în cârciumă, am plecat în mod demonstrativ acasă. Mirtilos nu plecase, își făcuse din nou cortul, stătea și gătea mâncare pe un aragaz portabil. Artemis nu era acasă, plecase pe undeva, fără să spună unde, iar Ermiona curăța covoarele. Ca să mă liniștesc m-am ocupat de restaurarea timbrelor. Este totuși plăcut să mă gândesc la măiestria la care am ajuns. Nu știu dacă cineva e capabil să distingă cleiul pus de mine de cel autentic. În orice caz, Ahile nu e.

Acum, despre ziarele de azi. Sunt uimitoare, aproape toate rubricile sunt ocupate de pălăvrăgelile diverșilor medici despre regimul de alimentație rațională. Vorbesc cu o indignare surprinzătoare despre preparatele medicale ce conțin opium, morfină și cofeină. Și ce, acum dacă o să mă doară ficatul, trebuie să mă chinui? În nici un ziar nu există o rubrică filatelică, despre fotbal nici un cuvânt. În schimb toate ziarele reproduc un articol gigant și complet lipsit de sens despre însemnătatea sucului gastric. Se poate crede că n-aș ști și fără ei ce însemnătate are sucul gastric. Nici o telegramă de peste hotare, nici un cuvânt despre implicațiile embargoului, dar se poartă o discuție prostească despre grâu; în grâu, chipurile, nu sunt destule vitamine, în grâu, vezi bine, se adăpostesc prea ușor dăunătorii, iar un oarecare Marte, academician în științe agricole, a ajuns până acolo încât a afirmat că istoria milenară a cultivării grâului și a altor cereale folositoare (ovăz, porumb, mei) este o greșeală totală a omenirii, pe care, de altfel, încă nu-i târziu s-o îndreptăm. Nu mă pricep deloc la grâu, specialiștii oricum au mai mult habar, iar articolul este scris pe un ton critic, inadmisibil, aș putea spune pe un ton distrugător. Se vede imediat că acest Marte e un sudist tipic, nihilist și palavragiu.

Era deja ora douăsprezece, dar Artemis tot nu venise. Nici

acasă nu se întorsese, nici în grădină nu era, iar străzile erau pline de soldați beți. Ar fi putut să dea un telefon și să spună unde se află. Tot mai aștept, când vine Ermiona și întreabă ce se petrece cu Artemis. Habar n-am, ce să-i răspund. Nu-mi plac asemenea discuții, nu le suport. Mă-ntreb cu cine-o semăna fii-mea? Răposata fusese o femeie modestă, doar o singură dată se îndrăgostise de un arhitect, dar și asta, cum să spun, două-trei bilețele, o singură scrisoare. Iar eu niciodată n-am fost un dulău, cum s-ar fi exprimat Polifem. Și acum îmi mai amintesc cu groază vizita mea la madam Persefona. Nu, o astfel de petrecere a timpului nu e pentru un om civilizat. Totuși, dragostea, chiar cea mai trupească, este o taină, iar ca să faci dragoste în compania unor oameni chiar bine cunoscuți și bine intenționați nu este așa de palpitant cum se scrie în unele cărți. Ferească Dumnezeu, eu, bineînțeles, nu cred că Artemis a mea se ocupă acum de dansuri bahice printre sticle, dar putea totuși să dea un telefon. Mă mir doar de prostia ginerelui meu. Eu, în locul lui, de mult m-aș fi întors.

Am vrut să închid jurnalul meu și să merg la culcare, când îmi veni următoarea idee. Probabil că Haron nu degeaba zăbovește în Marafine. Mi-e frică și să mă gândesc, dar am impresia că știu ce se întâmplă. Oare s-au hotărât? Îmi amintesc acum de toate acele adunări din casa mea, de toți acei prieteni ciudați ai lui, cu deprinderi vulgare și maniere urâte: niște mecanici cu voci necioplite, care beau whisky fără sifon și fumau țigări ieftine, scârboase; niște guralivi tunși scurt, cu fețe palide, de culoare bolnăvicioasă, care făceau paradă în blugi și cămăși pestrițe și niciodată nu-și ștergeau „bocancii” în hol; toate discuțiile lor despre guvernul mondial, despre tehnocrație și toate „-ismele” de neconceput, ce garantează omului pașnic liniștea și securitatea; acum îmi amintesc și înțeleg ce s-a întâmplat. Da, ginerele meu și prietenii lui erau extremiști și iată că au acționat. Toate zvonurile despre marțieni sunt, desigur un ecou denaturat al adevăratelor evenimente. Complotiștii întotdeauna adorau un cuvânt misterios, răsunător, și nu este exclus ca acum ei să se numească „marțieni” sau vreo „societate de amenajare a

planetei Marte” sau, să zicem, „renașterea marțiană”. Și chiar faptul că academicianul în științe agrare poartă numele Marte suna pentru mine semnificativ: tot ce-i posibil ca el să fie capul revoluției. Ceea ce rămâne însă de neînțeles este respingerea de către puciști a grâului și interesul lor pentru sucul gastric. Probabil că este o manevră pentru a distrage atenția și a deruta societatea.

Desigur, nu-nțeleg nimic din puciuri și revoluții și mi-e greu să găsesc o explicație la toate care se întâmplă acum, dar știu sigur un lucru. Când ne goneau ca pe niște oi, să înghețăm în tranșee, când cămășile negre puneau labele pe soțiile noastre violându-le chiar în paturile noastre, unde ați fost atunci, domnilor extremiști? Atunci vă înfigeați insigne în piept și urlați: „Trăiască conducătorul!” Dacă vă plac așa de mult revoluțiile, de ce nu le faceți niciodată la timpul potrivit? Cine mai are nevoie de voi acum, cu revoluțiile voastre? Eu? Mirtilos? sau poate Ahile? De ce nu ne lăsați în pace? Voi toți, domnilor subofițeri și contrarevoluționari, nu sunteți cu nimic mai buni decât idiotul-patriot Polifem.

Eczema, porcăria naibii, mă chinuie. Mă scarpin ca o maimuță la iarmaroc, nu mă ajută nici un fel de picături, nici o alifie. Toți farmaciștii mint. N-am nevoie de nici un medicament. De liniște am nevoie, asta-i!

Dacă Haron o să aibă atâta minte să nu rămână în ultimele rânduri, am asigurată prima categorie.

5 IUNIE

În noaptea asta am dormit foarte prost. Mai întâi m-a trezit Artemis, care a apărut abia pe la ora unu noaptea. Mă hotărâsem deja să vorbesc deschis cu ea, dar n-a ieșit nimic. M-a sărutat și s-a încuiat în dormitorul ei. A trebuit să iau un somnifer să mă liniștesc. Am ațipit și am visat numai prostii. La orele patru dimineața am fost din nou trezit, de astă dată de către Haron. Toți dormeau, el răcnea de s-auzea în toată casa, ca și cum, în afară de el, nu mai era nimeni aici. Mi-am pus halatul și-am intrat în sufragerie. Dumnezeule, ți-era și frică să te uiți la el. Am înțeles imediat că revoluția căzuse.

Stătea la masă și mânca hulpav tot ce-i adusese Artemis somnoroasă și tot aici, direct pe fața de masă, erau răspândite părțile unsuroase ale unei arme de foc. Era nebărbierit, ochii îi erau roșii, congestionați, părul răvășit, zburlit, cu șuvițe lipite între ele, și în timp ce mânca plescăia ca un gunoier. Era fără haină și probabil chiar în halul ăsta apăruse în casă. Nu rămăsese nimic din vechiul redactor-șef al unui neînsemnat, dar respectat ziar. Cămașa era ruptă și mânjită cu pământ, mâinile murdare cu unghiile rupte, iar pe piept se vedeau zgârieturi umflate îngrozitor. Nici nu se gândi să-mi dea binețe, mă privi doar cu ochi de nebun și mormăi sufocat de mâncare:

— Ne-au așteptat, canaliile!

Am trecut cu vederea acest salut sălbatic, pentru că am văzut: omul este pierdut; inima îmi tresări puternic, iar picioarele mi se înmuiară; a trebuit să mă așez pe divan. Și Artemis era tare speriată, deși încerca să ascundă asta. Haron însă nu-i dădea nici o atenție și doar urla, de răsuna tot cartierul: „Pâine!” sau „Brandy, dracu' să-l ia!” sau „Unde-i mușțarul, Arta? Ți l-am cerut de douăzeci de ori!”

Nu se lega nici o discuție, în sensul obișnuit al acestui cuvânt. Încercând zadarnic să-mi potolesc bătăile de inimă, l-am întrebat pe Haron dacă-și atinsese scopul. Drept răspuns scoase un horcăit complet ne-inteligibil, ceva despre „atingerea” unei mutre, dar care, probabil, nu era cea care trebuia. Am încercat să schimb subiectul și să direcționez discuția pe o cale mai pașnică, întrebându-l cum e timpul prin Marafine. Mă privi de parcă l-aș fi jignit de moarte, dar se mulțumi să mormăie în farfurie: „Idioți fără creiere…” Hotărât lucru, nu puteai discuta cu el. Înjura mereu, folosind cuvinte murdare – și atunci când mânca și mai apoi când, dând la o parte farfuriile cu cotul, începu cu mâinile sale jupuite să-și strângă arma. Deocamdată e bine că Ermiona doarme așa de adânc și că nu asistă la scenele astea, nu suportă bădărăniile. Toți erau pentru el niște ticăloși și nu puteam înțelege ce s-a întâmplat. În mare, reieșea cam așa: „toți ticăloșii au ajuns cu ticăloșiile lor la un asemenea grad, încât oricare pârlit de

ticălos poate acum să facă orice cu ceilalți ticăloși și nici un ticălos nu mișcă un deget ca să împiedice restul ticăloșilor să se ocupe de orice rahat". Săraca Artemis stătea după umărul lui, frângându-și degetele, iar lacrimile curgeau pe obrajii ei. Din când în când mă privea rugător, dar ce puteam să fac? Eu însumi aveam nevoie de ajutor, iar din cauza tensiunii nervoase parcă mi se așternuse în fața ochilor o peliculă. Fără să se oprească măcar un minut din înjurat își montă arma (se observă acum că era o pușcă automată modernă), o încărcă și se ridică cu greu în picioare, aruncând două farfurii pe podea. Artemis, biata mea fiică, cu o față albă ca varul, se întinse spre el, și atunci se pare că Haron se înduioșă puțin.

— Ei, hai, piciule, spuse el, încetând cu înjurăturile și îmbrățișând-o stângaci pe după umeri, aș putea să te iau cu mine, dar asta nu cred să te bucure. Doar te știu ca pe un cal breaz.

Până și eu am simțit o dorință chinuitoare ca Artemis să găsească acum niște cuvinte potrivite. Și parcă transmițându-i prin telepatie această dorință, fetița mea, cu lacrimile șiroaie, îi puse o întrebare, după mine, foarte interesantă: „Ce o să fie acum cu noi?" Am înțeles imediat că aceste cuvinte nu erau tocmai cele mai potrivite din punctul de vedere al lui Haron, care-și strecură pușca sub braț, o lovi pe Artemis la fund și, rânjind scârbos, spuse: „Nu-ți fă griji, baby, nu se va întâmpla nimic cu tine" – apoi se îndreptă direct spre ieșire. Însă nu puteam să-l las să plece, așa, fără nici o explicație.

— Un moment, Haron, l-am oprit, învingându-mi slăbiciunea. Ce-i de făcut acum? Ce se va întâmpla cu noi?

Aceste simple întrebări îl aduseră la o furie de nedescris. Se opri în prag, se întoarse pe jumătate și, tresărind dureros la o mișcare a genunchiului, sâsâi printre dinți următoarele cuvinte stranii:

— Măcar un ticălos să întrebe ce trebuie să facă. Nu, acum nici un ticălos nu mai întreabă decât ce-o să se întâmple cu el. Liniștiți-vă, împărăția voastră cerească va fi și pe pământ.

După aceea ieși, trântind tare ușa, iar după un minut se auzi din stradă cum pleacă, uruind, automobilul lui.

Următoarea oră trecu ca în iad. Artemis avu un fel de isterie, deși aducea mai mult a criză de nebunie de nestăpânit. Sparse toate vasele ce rămăseseră pe masă, smulse și aruncă în televizor fața de masă și, bătând cu pumnii în ușă, țipă cu o voce sugrumată ceva de genul: „Deci, sunt proasta ta?… Proasta ta, nu-i așa?… Iar tu?… Iar tu?… Să te scuip… Tu cum dorești, iar eu cum vreau! Ai înțeles… Ai înțeles?… Ai să vii, și-ncă în genunchi…!” Probabil că ar fi trebuit să-i dau niște apă, s-o pălmuiesc ș.a.m.d., dar eu însumi zăceam răstignit pe canapea și nu era nimeni care să-mi aducă o tabletă de validol. Totul se termină când Artemis fugi la ea în cameră fără să-i pese de mine, iar eu, revenindu-mi un pic, m-am târât până la patul meu și m-am scufundat într-un semileșin.

Dimineața veni mohorâtă și ploioasă. Temperatura era plus șaptesprezece, nebulozitatea zece grade, fără vânt. Din fericire, dormeam, n-am asistat la explicațiile Artemisei cu Ermiona în privința dezordinii din sufragerie; atâta știu, era scandal și amândouă erau pornite. Pe fața Ermionei se citi clar intenția de a mă mustrului, dar când îmi aduse cafeaua nu-mi spuse nimic. Probabil că n-arătam bine deloc, iar ea este o femeie bună la suflet, pentru asta o și prețuiesc. După ce am terminat cafeaua, mi-am strâns forțele să merg la „rond”, dar tocmai atunci veni un băiat cu un comision și îmi aduse o așa-zisă chemare, semnată de Polifem. Se părea că devenisem membru al „Gărzii Orășenești Voluntare Antimarțiene” și mi se ordonă „să fiu prezent la orele zece dimineața în piața Concordiei, purtând o armă, ori de foc, ori albă și mâncare pentru trei zile”. Da ce sunt eu, fraierul lui? Bineînțeles că, doar din principiu, nu m-am dus nicăieri. Am aflat de la Mirtilos, care tot mai stă în cort, că odată cu răsăritul soarelui sosesc la primărie tot felul de fermieri și iau saci cu semințele noii cereale pentru câmpurile lor. Se spune că recolta de grâu e sortită pieirii, că guvernul o cumpără în stare crudă, în condiții avantajoase, plus un aconto pentru recolta noii cereale. Fermierii suspectează în toate astea o escrocherie agrară, dar pentru că nu li se cer nici bani, nici angajamente

scrise, nu știu ce să mai creadă. Mirtilos mă convingea (și-a găsit pe cine!) că nu există nici un fel de marțieni pentru că viața nu poate fi posibilă pe Marte, că a apărut doar o nouă politică agrară. Totuși era pregătit să părăsească oricând orașul și luase și el un sac cu semințe pentru orice eventualitate. La fel ca ieri, în ziare se putea citi doar despre grâu și suc gastric. Dacă va continua tot așa, am să renunț la abonament. La radio – în același ton: doar grâu și suc gastric; nici nu-l mai deschid. Mă uit doar la televizor, unde totul a rămas la fel ca până la puci. Domnul Nikostratos a venit cu mașina, Artemis îi sări în întâmpinare și plecară. Nu vreau să mă mai gândesc la asta. La urma urmei poate asta-i soarta.

Deoarece pălăvrăgeala despre grâu și sucul gastric nu se mai termina, probabil că puciul reușise. Haron, mai puțin maleabil, nu primise ceea ce sperase, se certase cu toți și trecuse în opoziție. Mi-e teamă că o să avem neplăceri din cauza lui. Când nebuni ca Haron iau pușca în mână, trag fără să ezite. Dumnezeule, nu mai vine odată timpul când n-o să mai avem neplăceri?

6 IUNIE

Temperatura plus șaisprezece, nebulozitatea nouă grade, vânt sud-vestic de șase metri/secundă. Am reparat anemometrul. Tare mă mai chinuie eczema, a trebuit să-mi bandajez mâinile. În plus, mă dor urechile cândva degerate, pesemne că se va schimba vremea.

Marțienii… Fie și marțieni. M-am plictisit să tot discut despre ei.

7 IUNIE

Și acum mă mai doare ochiul. S-a umflat și nu mai văd nimic cu el. Tot e bine că nu-i decât stângul. Compresele lui Ahile mă ajută doar parțial. Ahile spune că voi avea vânătaia cel puțin încă o săptămână. Acum e roșie-albastră, mai târziu verde, pe urmă se va îngălbeni și va dispărea de tot. Totuși, ce cruzime, ce lipsă de cultură! Să lovești un om în vârstă, care nu intenționează decât să pună o întrebare nevinovată. Dacă

marțienii vor începe așa, atunci nu mai știu cu ce vor termina. Și nici măcar n-ai unde să te plângi; nu-ți rămâne decât un singur lucru: să aștepți clarificarea situației. Ochiul mă doare așa de tare, încât mi-e groază să-mi amintesc cum mă mai bucuram azi de dimineața liniștită (temperatura plus douăzeci, nebulozitatea zero grade, vântul sudic de un metru/secundă).

Când, după terminarea micului dejun, m-am urcat în pod pentru observațiile mele meteorologice, am observat cu oarecare uimire că, în afara orașului, câmpurile căpătaseră o nuanță pregnant albăstruie. În zare, câmpurile se contopeau cu albăstreala cerului astfel încât linia orizontului era complet ștearsă, deși vizibilitatea era foarte bună, nici un pic de ceață. Aceste semințe marțiene răsăriseră uimitor de repede. Era deci de așteptat ca mâine-poimâine să se renunțe complet la grâu.

Sosind în piață, am văzut că aproape toți ai noștri, precum și un mare număr din ceilalți locuitori, care ar fi trebuit să fie acum la slujbă, fermieri și elevi, se adunaseră în jurul a trei autofurgonete mari, pline de pancarte multicolore și reclame. Am crezut că-i un circ ambulant, cu atât mai mult cu cât reclamele ne îndemnau să admirăm inegalabilii dansatori pe sârmă și alți eroi obișnuiți ai manejului, dar Morfeu, ce stătea aici mai de mult, îmi explică că nu e nici un fel de circ, ci doar centre mobile de donare. Înăuntru erau niște pompe speciale îngropate în fire și cabluri, iar lângă fiecare pompă stătea câte un vlăjgan în halat de doctor, propunând oricui intra să dea surplusul pe un preț uimitor: cinci pentru fiecare pahar.

— Ce surplus? Am întrebat.

S-a dovedit a fi un surplus de suc gastric. A înnebunit toată lumea cu sucul ăsta gastric.

— Oare ăștia să fie marțienii? Am întrebat. „Ce marțieni? se miră Morfeu. Sunt niște băieți zdraveni, păroși. Ba unul mai e și chior.” „Și ce dacă-i chior?” l-am contrazis. Dacă e lezat unul dintre ochii unui reprezentant al oricărei rase, fie pe Pământ, fie pe Marte, individul se cheamă că e chior…

Atunci nu știam că vorbele pe care le rostisem vor fi profetice. Pur și simplu mă iritase înfumurarea lui Morfeu.

— În viața mea n-am auzit de marțieni chiori, spuse el.

Publicul din jur căsca gura la discuția noastră și atunci el, într-o criză de îngâmfare, socoti necesar să-și pună la bătaie renumele îndoielnic de mare orator. Și doar nu pricepe nimic din materia asta!

— Nu-s nici un fel de marțieni! Susținu el. Doar niște băieți obișnuiți din împrejurimile capitalei. Găsești d-ăștia o duzină în fiecare cârciumă.

— Informațiile noastre despre Marte sunt atât de sărace, am spus liniștit, încât presupunerea că marțienii se aseamănă cu băieții de prin „bombele" mahalalelor nu contrazice defel adevărul științific.

— Asta cam așa e, se băga de alături un fermier necunoscut. Ați spus-o foarte convingător, domnule nu-știu-cum-să-vă-numesc. Chiorul ăsta are mâinile tatuate până la cot și numai cu femei goale. Gând și-a suflecat mânecile și a venit spre mine cu mațul ăla, n-nuu, m-am gândit, n-am nevoie de asta.

— Și ce spune știința despre tatuarea marțienilor? mă întrebă răutăcios Morfeu.

Așa înțelegea el să mă înțepe. Mde, procedeu ieftin, miroase a frizerie de la o poștă. Nu mă bați tu pe mine cu chestii de-astea.

— Profesorul Zefir, îi spun, privindu-l direct în ochi, astronomul-șef de la Observatorul din Marafine, nu neagă în niciunul din nenumăratele sale articole un asemenea obicei la marțieni.

— Așa e, susținu fermierul. Așa-s ochelariștii ăștia, ei oricum le văd mai bine.

Morfeu trebui să înghită toate astea. Se retrase cu următoarele cuvinte: „Bă, bună ar fi o bere…", ieși din mulțime, iar eu am rămas să aștept continuarea.

Un timp nu se petrecu nimic. Toți stăteau, își holbau ochii și vorbeau încet. Fermierii și negustorii – oameni nehotărâți. Apoi începu mișcarea în primele rânduri. Unul dintre locuitorii de la sat își smulse brusc pălăria de pai de pe cap și, aruncând-o la picioare, țipă hotărât:

— Ei, fir-ar! Cinci monede sunt ceva gologani, nu-i așa?

Rostind aceste cuvinte, urcă hotărât treptele de lemn și se postă în ușa furgonetei, așa că nouă nu ne mai rămase vizibilă decât partea de jos a corpului lui, plină de praf și țepi de scaiete. Ce spunea acolo, ce-l întreba, a rămas un mister – era prea departe. Am văzut doar că la început era încordat, apoi parcă se mai liniști, începu să pășească pe loc, își vârî mâinile în buzunare și dându-se înapoi clătină din cap. Fără să se mai uite în jur, coborî treptele, își ridică pălăria și, scuturând-o bine de praf, se pierdu în mulțime. În ușa furgonetei se ivi un om, într-adevăr un zdrahon și cât se poate de chior. Daca n-ar fi avut halatul alb, așa cum arăta, cu bandajul negru de-a curmezișul feței țepoase, nebărbierite, cu mâinile păroase, tatua-te, ai fi jurat că-i un criminal ce-și făcea veacul în speluncile din mahalalele capitalei. Privindu-ne plictisit, își lăsă încet mânecile suflecate, își scoase o țigară și și-o aprinse tacticos, apoi spuse cu o voce dură:

— Hai-năuntru'! Te-alegi cu cinci monezi. Numa' bani! Cash! Cât trebuie să transpiri pentru cinci monezi? Pe când aici, ai înghițit mațu' și gata! E-e?

Îl priveam și mă miram de miopia administrației. Cum pot crede că un locuitor, chiar și-un fermier, va fi de acord să-și încredințeze organismul unui asemenea bandit? Am ieșit din mulțime și m-am dus la „rond”.

Ai noștri erau cu toții acolo, înarmați, unii purtând o banderolă albă pe mânecă. Polifem își îndesase pe cap o șapcă militară veche și, transpirat tot, rostea o cuvântare. Reieșea că maltratările marțienilor deveniseră absolut de nesuportat, compatrioții gemând și sângerând din abundență sub jugul lor, și că venise, în sfârșit, timpul să le dăm o ripostă adevărată. Iar toată vina o purtau, susținea Polifem, numai dezertorii și trădătorii de generali îmbuibați, ăia cu curu' gras, farmacistul Ahile, lașul de Mirtilos și renegatul Apollon.

Am văzut negru în fața ochilor la auzul ultimelor cuvinte. Mi-am pierdut complet graiul și mi-am revenit doar atunci când am observat că în afară de mine nimeni nu-l mai asculta pe Polifem. Nimeni nu-l mai asculta pe idiotul ăla de olog, ci pe Silen, care tocmai se întorsese de la primărie și povestea că

de-acum înainte impozitele vor fi luate exclusiv în suc gastric și că din Marafine sosiseră ordine care echivalau sucul gastric în unități bănești obișnuite. Sucul gastric, chipurile, avea acum aceeași putere ca și banii, iar băncile și C. E. C.-urile vor fi gata să-l schimbe pe valută. Paral Veninosu observă imediat:

— Ca să vezi unde am ajuns. Au risipit în dreapta și-n stânga rezervele de aur și acum încearcă să asigure banii prin suc gastric.

— Cum adică? întrebă Dimant. Nu înțeleg. Ce, acum trebuie să ne facem vase speciale în loc de portofele? Și dacă-i aduc apă în loc de suc?

— Ascultă Silen, se băgă Morfeu. Îți datorez zece monede. Nu vrei să ți le plătesc în suc? se înviorase, veșnic nu-i ajungeau banii, veșnic trăgea la măsea pe socoteala altora. Vremuri bune, bătrâneilor! Continuă el. Dacă, de exemplu, îmi vine cheful de băutură, mă duc la bancă, dau surplusul, iau banii și hop, la bodegă.

Interveni și Polifem, care din nou zbieră:

— V-au cumpărat! Udă el. V-ați vândut marțienilor pentru sucul gastric! V-ați vândut aici, iar ei, uite-i! umblă prin oraș ca pe Marte al lor!

Și-ntr-adevăr, prin piață trecea, încet și absolut silențios, o mașină foarte stranie, neagră, părând complet lipsită de roți, geamuri sau uși. În urma ei fugeau niște băieți, țipând și fluierând, unii încercând să se agațe de ea. Le era imposibil s-o facă, fiind perfect netedă, precum un pian. O mașină foarte neobișnuită.

— Acum, la modul serios, chiar e o mașină marțiană? Am întrebat.

— Da' a cui să fie? se răsti Polifem. Poate a ta?

— Nimeni n-a spus că-i a mea, l-am contrazis. Ce, sunt puține mașini pe lumea asta? Și atunci ce, înseamnă că toate-s marțiene?

— Dar nici n-am zis că toate, bă, boșorogule! țipă Polifem. Eu îți spun doar că marțienii ăștia jegoși se vântură prin oraș, ca la ei acasă! Iar voi v-ați vândut aici!

Am dat din umeri, nedorind să am de-a face cu el, iar Silen,

foarte rațional, îi spuse:

— Iartă-mă, Polifem, dar țipetele tale încep să mă obosească. Și nu numai pe mine. Cred că ne-am făcut destul datoria. Am intrat în gardă, ne-am curățat armele, ce mai vrei?

— Patrule! E nevoie de patrule! spuse cu rupere de inimă Polifem. Drumurile trebuie blocate! Să nu-i lăsăm pe marțieni în oraș!

— Și cum nu-i lași?

— Dracu' să te ia, Silen! Cum nu-i lași? Foarte simplu! Stai, că trag! Cine-i? Și tragi!

Nu pot să mai ascult așa ceva. Ăsta nu-i om, e cazarmă.

— Ce ziceți, poate facem totuși niște patrule? propuse Dimant. Ce mare lucru?

— Asta nu-i treaba noastră! Am spus cu hotărâre. Să spună și Silen, asta-i fărădelege. Pentru asta există armată. Mai bine să se ocupe ea de patrule și trageri.

Nu suport jocurile militare, mai ales când le comandă Polifem. E pur și simplu sadism. Și acum mai țin minte când la noi în oraș se făcuseră exerciții antiatomice, iar el, pentru ca totul să fie cât mai veridic, a aruncat pe foc niște fumigene, pentru ca nimeni să nu abandoneze masca de gaze. Câți oameni nu s-au intoxicat – un adevărat coșmar. E doar un subofițer, nu i se poate încredința nimic. Altă dată a venit la școală la ora de gimnastică, l-a înjurat cu cele mai murdare cuvinte pe profesor și, cu piciorul valid, a început să le arate copiilor pasul de defilare. Iar dacă-l pui în patrulă, ăsta o să tragă cu pușca după fiecare, până când nici nu vor mai aproviziona orașul. O să tragă și-n marțieni, iar ei, drept răzbunare, vor arde din temelii orașul. Iar bătrânii noștri – ca niște copii, zău așa. Dacă vor în patrulă, n-au decât. Am scuipat demonstrativ și am plecat la primărie.

Domnul Nikostratos își lustruia unghiile, iar la întrebările mele timide răspunse cam așa: „Politica financiară a guvernului se va mai schimba puțin în noile condițiile. Un rol mare îl va juca acum în circuitul bănesc așa-numitul suc gastric. Trebuie să ne așteptăm ca-n viitorul cel mai apropiat, sus-numitul suc gastric să aibă aceleași drepturi în circuitul

valoric ca și banii. Deocamdată nu s-au primit ordine speciale referitor la pensii, dar sunt presupuneri serioase că dacă impozitele vor fi plătite cu așa-zisul suc gastric, atunci și pensiile vor fi plătite tot cu același suc gastric". Am tresărit puternic, dar, luându-mi inima în dinți, l-am întrebat direct pe domnul Nikostratos dacă nu trebuie să înțeleg din cuvintele lui că acest suc gastric, practic, nu este sucul gastric, ci reprezintă doar un simbol oarecare al noii politici financiare. Domnul Nikostratos dădu din umeri nedumerit și, continuând să-și cerceteze unghiile, rosti:

— Sucul gastric, domnule Apollon, este un suc gastric.

— Da' ce nevoie am eu de suc gastric? Am întrebat lipsit de speranță.

Din nou ridică din umeri și punctă:

— Doar știți foarte bine că sucul gastric este necesar oricărui om!

Îmi deveni limpede că domnul Nikostratos ori minte, ori ascunde ceva. Am cerut disperat audiență la domnul primar. Am fost însă refuzat. Atunci am ieșit din primărie și m-am înscris la patrule.

Dacă unui om care a muncit ireproșabil treizeci de ani pe tărâmul învățământului popular i se dă drept recompensă o sticluță cu suc gastric, atunci acest om are dreptul să-și demonstreze indignarea la orice nivel. Dacă sunt vinovați marțienii sau altcineva – n-are nici un fel de importanță. Nu suport acțiunile anarhice, de nici un fel, dar pentru drepturile mele sunt gata să lupt cu arma în mână. Deși toată lumea va înțelege că protestul meu poartă un caracter pur simbolic, totuși lasă să știe și ei, să-și dea seama că nu au de-a face cu un animal fără grai. Desigur, dacă centrele de donare ar fi fost reunite într-un sistem organizat la noi în oraș, dacă toate băncile și CE. C.-urile ar fi primit într-adevăr suc gastric în schimbul valutei, atunci aș fi avut altă atitudine. Dar singurul care a povestit despre bănci și C. E. C.-uri a fost Silen, iar deocamdată toată povestea asta rămâne doar un zvon neconfirmat. Iar în privința centrelor de donare, Morfeu, înscriindu-se în patrulă, hotărî imediat că evenimentul trebuie

udat și se dădu pe mâna banditului chior, întorcându-se cu ochii roșii și înlăcrimați și, arătându-ne o bancnotă nouă, foșnitoare ne anunță că furgonetele pleacă chiar acum. Deci nici vorbă de vreun sistem organizat: au venit și au plecat. Ai putut să le dai surplusul – foarte bine, n-ai putut – nu da vina pe altcineva. După mine e revoltător.

Polifem mă puse în echipă cu bâlbâitul Callaid, să patrulăm prin piața Concordiei și pe străzile alăturate, între orele 12 și 2 noaptea. Dându-ne legitimațiile, pe care le scrisese de mână Silen, mă bătu pe umăr, înduioșat, și spuse:

— Vechea gardă! ce s-ar fi făcut fără noi, Feb, acești rahați de civili? Știam că vei fi alături, la ora hotărâtoare.

Ne-am îmbrățișat și ne-au dat lacrimile. De fapt, Polifem nu este un om rău, pur și simplu îi place ca toți să i se supună orbește, o dorință lesne de înțeles. I-am cerut să-mi dea liber și m-am dus la Ahile. E bună și patrula, dar pentru orice eventualitate trebuie să iau câteva măsuri. Ce e sucul gastric? l-am întrebat pe Ahile. Cine are nevoie de el? La ce e bun? Ahile îmi răspunse că sucul e necesar unei bune digestii a mâncării și, probabil, pentru nimic altceva. Asta știam și fără el.

— În curând aș putea să-ți dau o cantitate mare din așa-numitul suc gastric, am spus. Ce zici, îl iei?

Spuse că o să se mai gândească și imediat îmi propuse să schimb „grădina mea zoologică" incompletă cu poșta lui avio fără zimți, din anul douăzeci și opt. Nimic de zis, treaba asta fără zimțișori e un unicat, dar Ahile îl are cu două gumate și cu o pată grasă. Nu știu, nu știu.

Ieșind din farmacie, am văzut din nou mașina marțienilor. Poate că era aceeași mașină, poate alta. Încălcând toate regulile de circulație, ea plutea prin mijlocul străzii, e adevărat, cu viteza unui pieton, așa că am avut posibilitatea s-o cercetez bine (mă îndreptam spre bodegă și mergeam în același sens cu mașina). Prima impresie a fost foarte clară: mai mult decât orice, mașina semăna cu un pian prăfuit de o formă aerodinamică. Din când în când, de sub ea izbucnea ceva și atunci ea zvâcnea puțin, dar asta, pesemne, nu era o

defecțiune, pentru că își continua drumul fără să se oprească măcar o secundă. Nu se puteau distinge nici geamuri, nici uși, nici chiar de aproape, dar cel mai mult mă uimea lipsa roților. Din păcate, conformația mea nu-mi permitea să mă aplec destul de jos, ca să pot privi dedesubt. Probabil că acolo erau totuși niște roți, era imposibil să nu fie măcar o roată.

Mașina se opri brusc. Și, bineînțeles, se opri în fața vilei domnului Laomedon. Îmi amintesc că m-am gândit cu amărăciune: există încă oameni pe lumea asta pentru care nu e nici o diferență între președintele nou și cel vechi, între marțieni sau altcineva. Întotdeauna, mă gândeam, orice putere îi respectă pe astfel de oameni și le acordă atenția, pe care nici n-o merită de fapt, ba mai mult, dacă avem în vedere respectul, e tocmai invers. Se întâmplă însă ceva complet neașteptat. Presupunând, pe bună dreptate, că acum va ieși cineva din mașină, și că în sfârșit am să văd un marțian viu, m-am dat de-o parte și m-am oprit, începând să observ desfășurarea faptelor împreună cu alți locuitori ale căror intenții coincideau probabil cu ale mele. Spre mirarea și dezamăgirea noastră, din mașină nu au ieșit marțieni, ci niște tineri cumsecade, îmbrăcați în pardesie înguste și purtând bascuri. Trei dintre ei s-au dus spre intrarea principală și au sunat, iar alți doi, stând în poziții degajate, cu mâinile băgate adânc în buzunarele pardesielor, au rămas lângă mașină, sprijinindu-se de ea cu diferite părți ale corpului. Ușa de la intrare s-a deschis, cei trei au intrat și imediat s-au auzit de acolo sunete stranii, nu prea tari, de parcă cineva se apucase de unul singur să mute neglijent mobila, iar ceilalți începuseră să bată covorul cu lovituri ritmice. Cei doi rămași lângă mașină nu dădură nici un fel de atenție acestor sunete. Stăteau în aceleași poziții: unul privea absent strada, iar celălalt, căscând gura, se uita la etajul de sus al vilei. Nu se clintiră nici peste un minut, când pe ușa din față ieși încet și precaut, de parcă ar fi fost orb, cel ce mă supăra atâta: șoferul domnului Laomedon. Fața îi era palidă, gura larg deschisă, ochii holbați și parcă sticloși, iar mâinile și le ținea strâns la burtă. Ieșind pe trotuar, făcu câțiva pași și se așeză cu un

geamăt, stătu puțin, cocoșându-se tot mai mult, apoi căzu într-o parte, se chirci, dădu scurt din picioare și rămase nemișcat. Trebuie să recunosc că la început n-am înțeles nimic. Totul se petrecu fără grabă, într-o atmosferă atât de liniștită, de lucru, pe fondul zgomotelor unui oraș atât de obișnuit, încât răsări involuntar și se întări sentimentul că, practic, așa și trebuie să fie. Nu simțeam nici un fel de neliniște și nu căutam nici un fel de explicație. Aveam mare încredere în acești tineri, atât de cumsecade, atât de reținuți… Unul dintre ei se uită indiferent la șoferul prăvălit, își aprinse țigara și începu din nou să se uite la etajul de sus. Mi se păru chiar că zâmbește. Pe urmă se auzi tropăitul picioarelor și din vilă ieșiră unul după altul: un tânăr în pardesiu îngust, care-și tampona buzele cu batista; domnul Laomedon într-un halat luxos, oriental, fără pălărie și cu cătușele puse; alt tânăr în pardesiu îngust, pe care atârnau armele. Cu mâna dreaptă strângea la piept trei sau patru puști automate, în stânga ținea câteva pistoale, cu un deget strecurat printre inelele trăgacelor, iar pe fiecare umăr atârna câte o mitralieră. Pe domnul Laomedon l-am privit doar o dată și mi-a fost de-ajuns – și-acum mai am senzația de ceva roșu, umed și lipicios. Tot grupul traversă trotuarul fără grabă și dispăru în adâncurile mașinii. Cei doi tineri rămași afară se desprinseră alene de bordul lustruit, se apropiară de șoferul culcat îl luară încet de mâini și de picioare și legănându-l, îi făcură vânt prin intrarea în vilă. Apoi, unul dintre ei scoase din buzunar o hârtie și o lipi grijuliu lângă sonerie, timp în care mașina, fără a se mai întoarce, porni cu aceeași viteză în direcția opusă. Abordând figuri foarte spășite, sfioase, cei doi tineri rămași trecură prin mulțimea care se dădu în lături. Dispărură după colț.

Când mi-am revenit din poziția încremenită în urma neobișnuitei și neașteptatei întâmplări, când am putut din nou să gândesc, am simțit ceva asemănător unui șoc nervos, de parcă s-ar fi produs în fața mea o acțiune crucială în istorie. Sunt sigur că ceva asemănător au trăit și simțit și ceilalți martori. Ne-am îngrămădit cu toții lângă intrare, dar nimeni nu se hotărî să intre înăuntru. Mi-am pus ochelarii și am citit

pe deasupra capetelor proclamația lipită lângă sonerie. Proclamația suna cam așa: „Narcoticele!

— Otrava și rușinea națiunii! A sosit vremea să terminăm cu narcoticele. Noi vom termina cu ele, iar voi o să ne ajutați. Vom pedepsi fără cruțare pe cei care răspândesc narcoticele”. Dacă ar fi fost vorba de altceva, am fi vorbit vreo două ceasuri, dar acum toți nu făceau decât schimburi de exclamații, neavând puterea să treacă de stadiul unei timidități obișnuite: „Vai-vai-vai-vai!”, „Ce zici, hmm!”, „He-he-he…”, „Da, domnilor, zău așa…!” Cineva chemase poliția și medicul. Acesta intră în casă și se ocupă de șofer. Apoi, sosi Pandaros într-un jeep al poliției. Se opri la intrare și jucă țonțoroiul în timp ce citi de câteva ori proclamația, se scărpină la ceafă, ba chiar își strecură capul pe ușă, dar se temu să intre, deși doctorul îl chema iritat cu cele mai neacademice expresii. Se propti în cadrul ușii, desfăcându-și larg picioarele și băgându-și palmele după curea, umflându-se ca un curcan. Odată cu apariția poliției, mulțimea mai căpătă puțin curaj și începu să vorbească ceva mai clar: „Deci, la modul ăsta, nu?”, „Da, ce să mai vorbim, totul e clar…”, „Interesant, domnilor, interesant!”, „N-aș fi crezut în viața mea…” Simțeam cu îngrijorare cum se dezleagă limbile și voiam deja să plec, deși muream de curiozitate, dar tocmai atunci Silen îi adresă lui Pandaros o întrebare directă:

— Deci, așa, Pan, totuși legea a triumfat? V-ați hotărât în sfârșit?

Pandaros își strânse buzele în mod semnificativ și rosti șovăielnic:

— Cred că nu noi ne-am hotărât.

— Cum adică, nu voi? Atunci cine?

— Eu cred că asta-i jandarmeria din capitală, șopti bubuitor Pandaros, privind în jur.

— Ce jandarmerie? Îl contrazise mulțimea. Jandarmerie în mașina marțienilor? Nu, asta nu-i jandarmeria.

— Adică, ce credeți? Că erau înșiși marțienii, nu?

Pandaros se umflă și mai mult și urlă:

— Hei, care a pomenit de marțieni? Mai încet!

Dar nu-l băgă nimeni în seamă. Limbile se dezlegară de tot:

— Mașina poate că e a marțienilor, dar ei nu sunt marțieni, asta-i sigur. Au deprinderi de-ale noastre, omenești.

— Exact! Ce treabă au marțienii cu narcoticele?

— Ei, bătrâne, mătura nouă face mai multă curățenie. Dar ce au cu sucul nostru gastric?

— Nu, domnilor, ăștia nu erau oameni, înțelegeți, prea erau liniștiți și tăcuți. Eu cred că ăștia erau chiar marțieni. Lucrează ca niște mașini.

— Exact, ca mașinile! Roboți! Dar de ce-și murdăresc marțienii mâinile? Doar au roboți!

Pandaros nu mai răbdă și strecură și el o presupunere:

— Nu, bătrâneilor, rosti el. Ăștia nu-s roboți. Așa e acum noua ordine. Acum primesc în jandarmerie exclusiv surdo-muți. În scopul păstrării secretelor de stat.

Această ipoteză stârni mai întâi mirare, apoi replici veninoase, și în marea majoritate foarte spirituale, dar nu mi-o mai amintesc decât pe a lui Paral Veninosu. Paral se exprimă în sensul că n-ar fi rău dacă și-n poliție ar primi exclusiv surdo-muți, dar nu pentru păstrarea secretelor de stat, ci pentru ocrotirea oamenilor nevinovați împotriva balivernelor acestor persoane oficiale. Pandaros, care se desfăcuse bineînțeles la tunică, se înfoie imediat și se încheie din nou la toți nasturii, apoi urlă:

— Ați vorbit, și cu asta basta!

Iar noi, cu regret, a trebuit să plecăm, deși tocmai atunci apăruse „Salvarea”. Bătrânul măgar se înfuriase într-un asemenea hal, încât noi abia am reușit să privim din depărtare cum l-au scos din casă pe șoferul maltratat, iar apoi, spre mirarea noastră, încă două corpuri. Nici până acum nu se știe cine au fost cei doi.

Toți ai noștri s-au îndreptat spre cârciumă și eu la fel. La bar, se instalaseră degajat cei doi tineri în pardesie strâmte. Ca și-nainte erau liniștiți și tăcuți, sorbeau gin și se uitau absent peste capete. Mi-am comandat un prânz complet și, săturându-mă, studiam cum cei mai curioși dintre ai noștri se apropiau treptat de acei tineri. Era amuzant să privești cum Morfeu

încerca stângaci să lege o discuție cu ei referitoare la timpul din Marafine, iar Paral, vrând să ia taurul de coarne, le propuse o băutură. Tinerii, ca și când nu observaseră nimic în jur, nu făceau altceva decât să înghită lacomi și conștiincioși toate băuturile ce le fuseseră împinse înainte, continuând însă să păstreze o tăcere de gheață. Nu se amuzau la glume, nu îi atingea nici un apropo, iar întrebările directe parcă nici nu le auzeau. Nu știam ce sa mai cred. Îndârjirea lor neobișnuită mă fascina, ca și indiferența lor totală la caraghioasele încercări de a se lega o discuție cu ei, mă gândeam că sunt, într-adevăr, niște roboți marțieni care, având o înfățișare marțiană dezgustătoare, nu își permiteau să se arate cum erau în realitate, îi suspectam ca fiind înșiși marțienii despre care, de fapt, nu știm nimic până acum. Ai noștri, pierzându-și bunul-simț, se îngrămădiseră în jurul tinerilor și deja îi analizau fără nici o jenă, iar câte unul chiar îndrăznea să pipăie materialul din care erau confecționate pardesiele. Acum toți erau convinși că în fața lor se află roboți. Iapet începu chiar să se neliniștească. Aducându-mi un brandy, îmi spuse amărât:

— Cum adică, roboți? Au luat câte două ginuri, două brandy, două pachete de țigări, iar de plătit cine o să plătească?

I-am explicat că dacă programul robotului prevede folosirea băuturilor și țigărilor, fără-ndoială trebuie să cuprindă și o oarecare metodă de plata a celor consumate; Iapet se liniști, dar la bar începu bătaia.

După cum s-a aflat ulterior, Veninosu Paral pariase cu prostul Dimant că dacă acesta va atinge cu țigara mâna robotului nu se va întâmpla nimic. Și iată ce-am văzut cu ochii mei. Din gloata veselă, de parcă ar fi sărit un dop de la o sticlă, zbură Dimant, cu spatele înainte, prin toată sala, agitându-și picioarele într-un ritm rapid, răsturnând măsuțe și oamenii întâlniți în cale, prăbușindu-se apoi într-un colț. Nu trecu nici măcar o secundă, că în același fel, dar în alt colț, se prăbuși și Paral. Ai noștri se împrăștiară care-ncotro, iar eu, neînțelegând atunci nimic, am văzut cum tinerii stau la fel de liniștiți la bar și cu mișcări sincronizate perfect, duc la gură, gânditori, paharele cu alcool. Dimant și Paral fură ridicați și

trași în culise ca să-și revină. Mi-am luat paharul și m-am dus și eu în culise. Voiam să clarific cele întâmplate. Am ajuns tocmai atunci când Dimant își revenise și zăcea cu o figură dintre cele mai idioate, pipăindu-și pieptul. Paral nu-și revenise încă, dar sorbea ginul cu sifon. Alături de el, ținând prosopul pregătit, stătea ospătăriță ca să-i lege maxilarul, când își va reveni. Acolo, am aflat versiunea descrisă mai sus a incidentului și am căzut cu toții de acord că Paral fusese instigatorul, iar Dimant pur și simplu dobitocul, cu nimic mai breaz decât Pandaros. Însă, cu toată exprimarea acestor considerente raționale, ai noștri n-au fost deloc împăcați și și-au vârât în cap că asta nu trebuie lăsată așa. Polifem, care până acum se ținuse în expectativă, anunță că asta va fi prima operație militară a gărzii noastre. Pe aceste lepre le vom mai întâlni noi când vor ieși din cârciumă, spuse el și începu să comande care dintre noi în ce loc trebuie să stea și când să înceapă să lovească. M-am îndepărtat imediat de acest plan. În primul rând, sunt în general contra violenței și, hotărât lucru, n-am nimic în comun cu metodele plutonierilor. În al doilea rând, n-am descoperit nici o vină deosebită la acești tineri. Și-n sfârșit, plănuisem să nu lupt deloc cu ei, ci doar să discutăm de-ale noastre. Am ieșit ușor din culise și m-am întors la masa mea și tocmai aceste acțiuni ale mele au dat începutul unui viitor eveniment, atât de deprimant pentru mine.

De altfel, chiar acum, când privesc cu totul altfel ziua trecută, trebuie să constat că logica faptelor mele a fost și rămâne ireproșabilă. Tinerii sunt străini de aceste locuri, reflectam eu. Faptul că au sosit cu o mașinărie marțiană, mai degrabă demonstrează că provin din capitală. Mai mult decât atât, participarea lor la execuția domnului Laomedon demonstrează că aparțin, fără putință de tăgadă, celor ce dețin puterea: mă-ndoiesc că ar fi fost trimiși niște executanți ordinari împotriva domnului Laomedon. Astfel, ca un rezultat logic, reieșea că tinerii n-aveau cum să nu fie bine informați cu privire la noile împrejurări, putând să-mi comunice mult din ce anume mă interesa. Și în situația mea de om neînsemnat, de care-și bătea joc șoferul domnului Laomedon

și căruia secretarul primăriei refuza să-i dea noi informații, nu puteam scăpa prilejul de a obține o informație veritabilă. Pe de altă parte, tinerii nu-mi inspirau deloc teamă. Acel fapt, că s-au purtat oarecum barbar cu domnul Laomedon, împreună cu gorilele lui cu tot, nu mă deranja. Asta era serviciul lor și ăsta era domnul Laomedon, care de mult trebuia s-o încaseze după meritele lui. În ceea ce privește incidentul cu Paral și Dimant, atunci, domnii mei, Dimant este idiotul cu care e imposibil să faci o treabă, iar Paral este capabil să scoată din sărite pe oricine cu glumele lui veninoase. Să nu mai spun că n-aș fi permis nimănui să mă numească robot, cu atât mai mult să-mi ardă mâna cu țigara.

De aceea, când, după ce mi-am terminat brandy-ul, m-am îndreptat spre tineri, eram pe deplin convins de succesul inițiativei mele. Mă gândisem la toate detaliile planului viitoarei discuții, luând în considerare și felul activității lor și dispoziția lor sufletească în legătură cu incidentul petrecut și tăcerea, reținerea lor, probabil înnăscute. La început, intenționam să le cer scuze pentru purtarea necuviincioasă a compatrioților mei. Mai departe, m-aș fi prezentat, exprimându-mi speranța că nu îi deranjez cu discuția mea, mi-aș fi exprimat regretul pentru calitatea brandy-ului pe care Iapet îl amesteca deseori cu sorturi ieftine și le-aș fi propus să se cinstească din sticluța mea personală. Și abia după asta, după ce am fi analizat situația meteorologică din Marafine și din orașul nostru, aveam intenția să trec ușor, delicat, la problema fundamentală. Îndreptându-mă spre ei, am observat că unul dintre ei era ocupat cu aprinderea țigării, iar celălalt, întors cu spatele spre tejghea, urmărea atent și, după cum mi s-a părut, cu interes, apropierea mea. De aceea, m-am decis să mă adresez tocmai lui. Apropiindu-mă, mi-am ridicat pălăria și am spus: „Bună seara”. Și atunci această secătură a făcut o mișcare oarecum lenevă din umăr și în aceiași timp parcă îmi explodă în cap o grenadă. Nu-mi mai amintesc nimic. Îmi amintesc doar ca am zăcut multă vreme în culise, lângă Paral, înghițind gin cu sifon, iar cineva îmi așternea pe ochiul vătămat un șervet umed și rece.

Și iată că acum mă întreb: la ce trebuie să ne mai așteptăm? Nimeni nu mi-a luat apărarea, nimeni n-a ridicat glasul protestului.

Totul se repetă iar. Din nou secături, răspândind teroarea, atacând cetățenii pe stradă, iar când Polifem m-a adus acasă cu „broscuța" lui personală, fata mea, indiferentă ca toți ceilalți, se săruta în grădină cu domnul secretar. Nu, chiar dacă aș fi știut cum o să se termine toate astea, oricum eram dator, neapărat ar fi trebuit să încerc să leg o discuție cu ei. Aș fi fost mult mai atent, nu m-aș fi apropiat de ei, dar de la cine aș mai fi putut primi informații? Nu vreau să tremur pentru fiecare bănuț, nu mai sunt capabil să predau lecții peste puteri, nu mai vreau să-mi vând casa în care am trăit atâția ani. Mă tem de asta și vreau liniște.

8 IUNIE

Temperatura plus șaptesprezece, nebulozitatea opt grade, vântul sudic 3 metri/secundă. Stau acasă, nu ies nicăieri nu văd pe nimeni. Umflătura a mai scăzut, iar locul vătămat aproape nu mă mai doare, deși înfățișarea generală e oricum dezgustătoare. Întreaga zi am cercetat timbrele și m-am uitat la televizor. În oraș, totul ca de obicei. Noaptea trecută tineretul nostru de aur a asediat localul doamnei Persefona, ocupat de soldați. Se spune că fusese o adevărată luptă. Câmpul de bătălie a fost cucerit de armată (ăștia deja nu-s marțieni). În ziare, nimic deosebit. Nici un cuvințel despre embargo, impresia lăsată este că l-ar fi desființat. Este o cuvântare ciudată a ministrului Apărării, tipărită cu caractere mici, unde se spune că participarea noastră în Colaborarea Militantă este o povară pentru țară și nu chiar atât de întemeiată cum poate părea la prima vedere. Slavă Domnului, au înțeles asta după unsprezece ani! se scrie în mod deosebit despre un fermier cu numele de Perifantos, care se evidențiază prin capacitatea sa de a da până la patru litri de suc gastric zilnic, fără a-și periclita organismul. Se comunică biografia lui zbuciumată, înțesată cu amănunte intime, se dau interviuri cu el și de câteva ori au fost televizate scene din viața lui. Un

bărbat îndesat, butucănos, la vreo patruzeci și cinci de ani, lipsit de intelect. Te uiți la el și nici nu-ți vine să crezi că în fața ta se găsește un fenomen uimitor. Repetă tot timpul despre obiceiul său de a suge în fiecare dimineață o bucățică de zahăr. Ar trebui să încerc și eu.

Da! în ziarul nostru este un articol al veterinarului Callaid despre pericolul narcoticelor. Callaid scrie acolo, negru pe alb, că folosirea regulată a narcoticelor de către cornutele mari este extrem de periculoasă, în sensul extragerii sucului gastric. Se dă chiar și o diagramă. Interesantă constatare: chiar Callaid scrie totul acolo, dar de citit este insuportabil. Ai impresia că și atunci când scrie parcă se bâlbâie. În general, însă, reiese că domnul Laomedon fusese lichidat, pentru că împiedica cetățenii să dea de bună voie suc gastric. Se crea impresia că sucul gastric este o „piatra unghiulară" a noii politici de stat. Așa ceva n-a mai existat până acum. Dar dacă stai să te gândești, de ce nu?

Ermiona s-a întors dintr-o vizită și a povestit că în vila domnului Laomedon se aranjează un centru stabil de donare a sucului gastric. Dacă-i adevărat, atunci susțin și aprob ideea. În general, sunt pentru orice staționare și stabilitate.

Timbrulețele mele, timbrișoarele mele! Doar voi sunteți singurele care nu mă iritați.

9 IUNIE

Temperatura plus paisprezece, nebulozitatea cinci grade, ploaie măruntă. Umflătura a dispărut complet, însă, așa cum a prezis Ahile, tot spațiul din jurul ochiului a căpătat o nuanță verzuie, dezgustătoare. Nu pot apărea așa pe stradă. În afară de glume proaste n-am să mai aud nimic. Dimineața am sunat la primărie, dar domnul Nikostratos a binevoit să fie glumeț și astfel nu mi-a comunicat absolut nimic nou în privința pensiei. Desigur, lucrul acesta m-a surescitat, am încercat să mă liniștesc cu timbrele, dar nici ele nu m-au consolat. Atunci am trimis-o pe Ermiona la farmacie, după calmante, dar se întoarse cu mâinile goale. Ahile primise, pesemne, o circulară specială să elibereze calmantele exclusiv după rețetele

medicului orășenesc. M-am enervat, l-am sunat și m-am certat cu el, dar la drept vorbind, cu ce e vinovat? Toate medicamentele ce conțin narcotice sunt ținute sub o evidență strictă de către poliție și de un om autorizat de la primărie. Cum s-ar zice, nu poți să faci foc fără să tai și pădurea. Am luat și am „supt" un coniac, chiar în fața Ermionei.

Mi-a fost de ajutor. Chiar de mare folos. Iar Ermiona nici n-a crâcnit.

Dimineața s-a întors familia lui Mirtilos, care încă mai locuiește în cort. La drept vorbind, m-am bucurat. Era cel mai bun semn că situația se stabilizase în țară. Și, dintr-odată, văd că după-masă Mirtilos îi urcă din nou pe toți în autobuz.

— Ce s-a întâmplat?

— Lasă, lasă, îmi răspunse Mirtilos în maniera lui obișnuită. Aici toți va dați deștepți, iar eu sunt ăla prostul.

Pe scurt, se dusese la „rond" și aflase acolo că vistiernicul și arhitectul aveau să fie trași la răspundere de marțieni pentru delapidare și mașinațiuni; se pare că deja fuseseră chemați undeva. Am încercat să-i explic lui Mirtilos că asta-i bine, așa-i echitabil, degeaba însă! „Lasă, lasă, răspunse el. Echitabil… Astăzi pe vistiernic și arhitect, mâine pe primar, iar poimâine nu mai știu pe care, poate și pe mine. N-are rost. Ți-au dat una-n felinare… Asta ce, e tot echitabil?" Nu pot să vorbesc cu el. Dă-l încolo!

L-am sunat pe domnul Coribant, se pare că acum îl înlocuiește pe Haron la ziar. Avea o voce jalnică, tremurătoare. La ei, la ziar, erau ceva neplăceri cu conducerea. L-am implorat să-mi spună cât de curând se întoarce Haron. Desigur, am vorbit cu el foarte compătimitor, dar nu i-am spus nici un cuvințel despre faptul că Haron deja se întorsese.

Simțeam intuitiv că nu trebuie să vorbesc despre asta. Dumnezeu știe unde-i acum Haron și ce face. Asta îmi mai lipsea acum, neplăceri din cauze politice. N-am vorbit cu nimeni despre asta și de fapt le-am interzis și Ermionei și Artemisei. Ermiona m-a înțeles imediat, dar Artemis mi-a făcut o scenă.

10 IUNIE

Abia acum mi-am venit cumva în fire, deși tot mai sunt bolnav și chinuit. Eczema a luat proporții nebănuite, cum n-a mai fost niciodată. Sunt acoperit tot cu bășici, mă scarpin tot timpul, deși știu că nu-i voie. Mă urmăresc obsedant fantome înfricoșătoare de care aș fi vrut să scap și nu pot. Am înțeles: să pleci și să omori fiind silit s-o faci, să omori ca să nu fii omorât. Într-un cuvânt, o porcărie și o mârșăvie, dar măcar e normală! Dar pe ei nimeni nu-i silește. Partizanii! Doar știu ce-nseamnă asta. Puteam eu să cred că voi vedea asta din nou la bătrânețe, cu propriii-mi ochi?

Totul a început de ieri-dimineață, când, contrar așteptărilor, am primit un răspuns foarte prietenesc de la generalul Alchim. Scria că mă ține bine minte, mă iubește foarte mult și-mi dorește toate cele bune. Scrisoarea m-a emoționat foarte mult. Pur și simplu, nu-mi găseam locul. M-am sfătuit cu Ermiona și mi-a dat dreptate că nu trebuie scăpat un asemenea prilej. Un singur lucru ne deranja: vremurile tulburi. Și iată că tocmai atunci vedem cum Mirtilos își strânge tabăra provizorie și începe să-și care lucrurile înapoi în casă. Era ultima picătură. Ermiona îmi făcu un bandaj negru, elegant, peste ochiul lovit, am luat mapa cu documente, m-am suit în automobilul meu și am plecat spre Marafine.

Timpul era prielnic, am mers liniștit pe șoseaua pustie, printre câmpurile albăstrui și mă gândeam la toate variantele posibile ale acțiunilor mele, dependente de diferite împrejurări. Dar, așa cum se întâmplă de obicei, curând apăru neprevăzutul. La circa patruzeci de kilometri de oraș, motorul începu să tușească, mașina începu să se zgâlțâie, nu trăgea bine, apoi se opri de tot. Totul se petrecu în vârful unei coline și când am ieșit din mașină, în fața mea se deschise un peisaj rural, pașnic, într-adevăr, puțin neobișnuit din cauza albăstrimii lanurilor de cereale. Îmi amintesc că în pofida opririi eram complet liniștit și n-am putut să nu admir niște ferme albe, ordonate, aruncate în depărtări. Lanurile albastre erau foarte înalte, ajungând pe alocuri cât un stat de om. Până

acum nu s-au obținut niciodată recolte atât de bogate prin ținuturile noastre. Șoseaua dreaptă ca o săgeată se întindea până la orizont.

Am deschis capota și un timp m-am uitat la motor sperând să găsesc defecțiunea. Dar, nefiind un mecanic prea bun, mi-am pierdut repede speranța, mi-am îndreptat spatele amorțit și m-am uitat împrejur, încercând să descopăr vreun ajutor. Dar ferma cea mai apropiată era totuși prea îndepărtată, iar pe drum se vedea doar o singură mașină ce venea dinspre Marafine, rulând cu o viteză destul de mare. La început m-am bucurat, dar în curând, spre marele meu regret, m-am convins că era una dintre cele patru mașini negre, marțiene. De altfel, nu mi-am pierdut complet speranța, știind că în mașinile marțiene se găsesc oameni obișnuiți. La gândul că voi putea opri acest mecanism negru și sinistru nu prea m-am bucurat, temându-mă că acolo poate totuși sunt marțieni de care simțeam o frică instinctivă. Dar ce era să fac? Am întins mâna și am făcut câțiva pași de-a curmezișul șoselei în întâmpinarea mașinii, care deja ajunsese la poalele colinei. Și aici începu coșmarul.

Mașina era la vreo cincizeci de metri de mine, când a licărit o scânteie galbenă. Mașina a sărit, s-a ridicat și a rămas pe roțile din spate. Se auzi o bubuitură ca de tunet și șoseaua se acoperi cu nori de fum. Apoi am văzut că mașina parcă încearcă să zboare, parcă deja se ridicase deasupra norilor, adânc înclinată pe o parte, dar alături de ea, una după alta, au licărit încă două străfulgerări, o lovitură dublă ce o răsturnă și mașinăria se prăbuși cu toată greutatea pe asfalt, de-am simțit cum se zguduie pământul sub picioarele mele slăbite, luate prin surprindere. O avarie îngrozitoare, m-am gândit în primul moment. Mașina luă foc și din ea săriră, cuprinse de flăcări, niște siluete negre. În același minut începură schimburile de focuri. Nu reușeam să înțeleg cine trage, de unde o face, dar vedeam clar în cine se trage. Figurile negre se zbăteau în fum și foc și se prăbușeau una după alta. Prin zgomotul tragerilor, auzeam țipete neomenești, sfâșietoare, și iată că deja stăteau cu toții întinși la pământ, răstigniți lângă mașina incendiată,

continuând să ardă în mijlocul tragerilor ce nu mai conteneau.

Apoi mașina explodă cu un zgomot înfricoșător, o lumină albă, nepământeană mă izbi în ochi, iar aerul fierbinte și dens mă lovi drept în față. Am clipit fără să vreau și când am deschis din nou ochiul am văzut cu groază că drept spre mine, în sus, fugea crăcănat pe șosea, ca o imensă maimuță, o ființă neagră cuprinsă de flăcări, iar în urma ei se întindea ca o coadă funinginea. În aceeași secundă, din stânga mea sări din grânele albastre un om în uniformă militară, cu automatul agățat de gât, se opri în mijlocul drumului cu spatele la mine, se așeză repede pe vine și începu să tragă în silueta neagră, incendiată, până aproape o atinse cu țeava armei. Groaza mea era atât de mare, încât prima stare de amorțeală se spulberă și am găsit forța să mă întorc și să fug din răsputeri spre mașina mea. Apăsam pe pedale ca un nebun, nevăzând nimic în față, uitând că motorul nu funcționează, apoi puterile mă părăsiră din nou și m-am decis să rămân în mașină, privind atent în față, martor pasiv și asurzit al acestei groaznice tragedii. Mă cuprinse indiferența. Vedeam ca prin vis, cum ieșeau unul după altul pe șosea, oameni înarmați, cum curățau locul catastrofei, cum se aplecau deasupra corpurilor carbonizate, cum le întorceau schimbând replici scurte pe care abia le auzeam din cauza sângelui ce-mi pulsa în tâmple. La poalele colinei se adunaseră patru, iar unul în uniformă militară – judecând după epoleți, un ofițer – stătea în același loc, la câțiva pași de ultimul mort, și își încărca automatul. Am văzut apoi cum s-a apropiat încet de cel culcat și, aplecând ușor automatul spre el, mai trase o scurtă rafală. Cel culcat se zbătu oribil, iar eu am vomat direct pe volan și pantaloni. Apoi totul decurse și mai îngrozitor.

Ofițerul se uită repede la cer, apoi se întoarse spre mine, mă privi – niciodată n-am să uit această privire rece și nemiloasă – și ținând automatul de pat, se îndreptă spre mașina mea. Auzeam cum cei de la poalele colinei îi strigă ceva, dar el nici nu se întoarse. Venea spre mine. Probabil că mi-am pierdut cunoștința pentru câteva secunde, pentru că mai departe nu-mi amintesc nimic, până în acel moment când m-am trezit că

stau alături de mașina mea în fața acestui ofițer și a încă doi insurgenți. Doamne, ce mai oameni! Toți trei erau de mult timp nebărbieriți și nespălați. Îmbrăcămintea le era ruptă și murdară, tunica ofițerului era, de asemenea, într-o stare jalnică. Ofițerul purta cască, unui dintre civili purta beretă neagră, celălalt, ochelarist, era cu capul descoperit.

— Ce, sunteți surd? Mă repezi ofițerul, scuturându-mă de umăr, iar omul cu bereta se strâmba și scrâșnea printre dinți:

— Lăsați-l, lăsați-l, la ce bun toate astea?

Mi-am adunat ultimele rămășițe de putere și m-am silit să spun liniștit, pentru că înțelegeam că la mijloc e viața mea:

— Ce doriți?

— O ființă obișnuită, interveni omul cu beretă. Nu știe nimic și nici nu vrea să știe ceva!

— Stați puțin, dom' inginer, spuse iritat ofițerul. Cine sunteți? Mă întrebă. Ce căutați aici?

I-am explicat tot, sincer, și tot timpul cât am vorbit se uita mereu în jur și mai ales la cer, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu plouă. Omul cu beretă mă întrerupse doar o dată, când a strigat:

— Eu nu vreau să risc! Am plecat, iar voi n-aveți decât să rămâneți!

Apoi se întoarse și fugi jos, la poalele colinei. Ceilalți doi au rămas ascultându-mă până la capăt, în timp ce eu tot încercam să ghicesc pe fețele lor soarta mea. Nu vedeam însă nimic bun și atunci îmi veni o idee salvatoare și uitând de toate și de tot ce am vorbit, am strigat brusc:

— Aveți în vedere, domnilor, că sunt socrul domnului Haron.

— Care Haron? întrebă ochelaristul.

— Redactorul-șef al Observatorului.

— Și ce-i cu asta? Insistă ochelaristul, iar ofițerul cerceta în continuare cerul.

M-am pierdut. Era limpede că nu-l știau pe Haron. Și totuși am spus:

— Ginerele meu și-a înșfăcat automatul chiar din prima zi și a plecat de-acasă.

— Chiar așa? se miră ochelaristul. Asta-i face cinste!

— De fapt, toate astea-s prostii, spuse ofițerul. Ce mai e nou pe la voi, în oraș? Ce-i cu armata?

— Nu știu, am răspuns. La noi în oraș e liniște.

— Intrarea în oraș e liberă? întrebă ofițerul.

— Cred ca da, și am socotit de datoria mea să adaug: Dar vă puteți ciocni de patrula „Gărzii Orășenești Antimarțiene”.

— Ce anume? Rămase uimit ofițerul și pe fața lui aspră apăru pentru prima oară ceva asemănător cu mirarea. Chiar încetă să se mai uite la cer, ațintindu-și privirea asupra mea. Ce gardă?

— Antimarțiană, în frunte cu un subofițer, Polifem. Poate-l știți? E invalid.

— Ce drăcovenie! exclamă ofițerul. Puteți să ne duceți până în oraș?

Mi se opri inima.

— Bineînțeles. Dar mașina mea…

— Da, spuse ofițerul. Ce-i cu ea?

Mi-am luat inima-n dinți și am mințit:

— Cred că ceva cu motorul.

Ofițerul fluieră și fără să mai scoată un cuvânt se întoarse și dispăru în grâne. Insurgentul ochelarist continua să mă privească atent și mă întrebă:

— Aveți nepoți?

— Doi am mințit cuprins de deznădejde. Doi! Unul sugar.

Dădu din cap compătimitor.

— Groaznic, spuse el. Asta mă chinuie cel mai mult. Nu știu nimic și niciodată nu vor afla.

Nu înțelegeam nimic din cuvintele lui și de fapt nici nu vroiam să înțeleg ceva, doar rugându-mă la toți sfinții să plece mai repede și să nu-mi facă nimic. Nu știu de ce, mi-am imaginat că acest tip liniștit cu ochelari este cel mai groaznic dintre ei. Aștepta câteva secunde răspunsul meu, își aruncă automatul pe umăr și-mi spuse:

— Vă dau un sfat. Plecați cât mai repede de aici. La revedere.

N-am mai așteptat, să dispară, m-am întors și am coborât colina cât am putut mai repede, spre oraș. Parcă mă purta o

furtună pe aripile ei. Nu îmi simțeam nici picioarele, nici gâfâiala, auzeam doar un vuiet mecanic și zgomote în spatele meu, dar nici vorbă să mă uit în urmă, încercam numai să fug. Nu mă îndepărtasem prea mult, când în fața mea îmi sosi în întâmpinare, venind de pe un drum de țară, o camionetă plină cu fermieri. Mă găseam într-o stare de semileșin, dar am mai găsit puterea să-i tai calea. Mi-am agitat mâinile și am țipat: „Stați! Nu-i voie acolo! Sunt partizani!" Camioneta se opri, mă înconjurară oameni simpli, necioplți, nu știu de ce înarmați cu pușți. Mă înșfăcară de piept, scuturându-mă, mă înjurau cu vorbe murdare, nu pricepeam nimic, eram îngrozit și abia după o oarecare vreme am înțeles că sunt luat drept un aliat de-al insurgenților. Mi se înmuiară picioarele, când deodată ieși din cabină șoferul, din fericire un fost elev de-al meu.

— Ce-i cu voi, băieți? Urlă el, prinzându-i de mâini pe cei ce mă bruscaseră. Doar e domnul Apollon, învățătorul orașului. Îl cunosc.

Nu dintr-odată, dar în cele din urmă, se liniștiră cu toții și le-am povestit ce am văzut.

— Aha, făcu șoferul. Așa am și înțeles. Acum îi înhățăm. Să mergem, băieți!

Am vrut să-mi continui drumul spre oraș, dar m-a asigurat că va fi mult mai puțin periculos cu ei și că-mi va repara mașina în liniște, până când băieții îi vor înhăța pe bandiți. M-au săltat în cabină și camioneta se urni spre locul tragediei. Iată și vârful colinei, iată și automobilul meu, dar mai departe drumul era complet pustiu. Nici un mort, nici o rămășiță, doar urme de arsură pe asfalt și o scobitură mică la locul exploziei.

— Treaba-i clară, spuse șoferul, oprind camioneta. Au strâns deja totul. Uite-i cum zboară.

Toți începură să se agite și să arate la orizont, înspre Marafine, dar, chiar uitându-mă atent la cerul liniștit cu singurul meu ochi, tot n-am văzut nimic.

Apoi fermierii se împărțiră cu îndemânare în două grupe de câte zece oameni, demonstrând o anumită experiență, fără agitație inutilă și ceartă. Grupele se răspândiră în șiruri și începură să „pieptene" lanurile, unii în dreapta, ceilalți în

stânga.

— Au automate, i-am prevenit. Se pare că au, de asemenea, și grenade.

— Știm bine asta, mi se răspunse și după un timp se auziră țipete, semn că urmăritorii luaseră urma.

Între timp, șoferul începu să-mi repare mașina, iar eu, așezându-mă pe scaunul din spate, m-am prăbușit într-o semiuitare fericită. În sfârșit, puteam să-mi destind nervii. Șoferul nu numai că-mi repară totul (în alimentarea cu benzină se strecurase o bulă de aer), dar curăță și scaunul din față, volanul și bordul murdărite de mine. Îmi apărură lacrimi de mulțumire în ochi, i-am strâns mâna și am plătit cât am putut. A rămas mulțumit. Acest om simplu și bun (n-am reușit cu nici un chip să-mi aduc aminte numele lui) se arătă în afară de asta și foarte vorbăreț, deosebindu-se astfel de majoritatea fermierilor, la fel de buni și simpli, dar închiși și posomorâți. Se pare că insurgenții, pe care poporul îi denumește simplu bandiți, apăruseră în împrejurimi, chiar a doua zi după invazia marțienilor. La început se purtară prietenește cu fermierii și atunci deveni limpede că majoritatea dintre ei erau locuitori ai Marafinelor, oameni, de regulă, învățați și la prima vedere nepericuloși, dacă nu-i socotim pe militari. Intențiile lor au rămas însă de neînțeles pentru fermieri. La început chemau locuitorii satelor să se ridice împotriva noii puteri, dar necesitatea acestei împotriviri o explicau foarte neclar – tot îndrugau despre pieirea culturii, despre dispariția și a altor lucruri livrești, inutile pentru interesele săteanului. Tot fermierii îi și hrăneau, oferindu-le totodată și loc de dormit pentru că împrejurările rămâneau neclare și nu puteai ști la ce să te aștepți în urma noilor dispoziții. Dar când s-a văzut că, în afară de lucruri bune, nu trebuie să te aștepți la nimic rău din partea noii puteri, când aceasta oferea prețuri bune, cumpărând recolta de pe câmp (de fapt nici măcar recolta, ci doar răsadurile), și plătea, un avans substanțial în vederea producerii unei recolte bogate de pâine albastră, când începu să cadă, parcă din cer, cu suc gastric nefolositor pentru care se obținuseră până atunci venituri deloc neglijabile, și

când pe de altă parte s-a văzut că bandiții pândesc reprezentanții noii administrații ce aduceau banii în sate, iar împuternicitul din Marafine lăsase să se înțeleagă clar că trebuie în folosul tuturor să se termine cât mai repede cu aceste infamii, atunci relațiile cu insurgenții se schimbară complet.

Ne-am întrerupt discuția de câteva ori, ascultând împușcăturile răzlețe de peste câmpuri și de fiecare dată dădeam satisfăcuți din cap și ne făceam cu ochiul. Îmi revenisem complet și tocmai mă așezasem la volan să întorc mașina spre oraș (nici gând să-mi mai continui drumul spre Marafine: dă-l în plata domnului pe Alchim, dacă se poate petrece așa ceva pe drumuri), când „razia" se întoarse pe șosea. Mai întâi, patru fermieri au tras spre camionetă două trupuri nemișcate. Pe unul dintre morți l-am recunoscut. Omul cu beretă, pe care ofițerul îl numise inginer. Celălalt era tânăr, aproape un pușt, complet necunoscut mie. Am remarcat cu o oarecare ușurare că, din fericire, nu era mort, ci numai grav rănit. Apoi, veseli și zgomotoși, se întoarseră în dezordine și ceilalți participanți la „razie". Aduceau un prizonier cu mâinile legate, pe care de-asemenea l-am recunoscut, deși acum era fără ochelari. Victoria era deplină, nici un fermier nu fusese vătămat. Am simțit o mare satisfacție morală, văzând cum acești oameni simpli, încă înflăcărați de luptă, dovedesc totuși o evidentă noblețe sufletească, purtându-se aproape cavalerește cu inamicul înfrânt. L-au pansat pe cel rănit și l-au culcat destul de grijuliu în camionetă. Deși nu i-au dezlegat mâinile, totuși i-au dat prizonierului să bea apă și i-au strecurat o țigară în gură.

— Uite c-am făcut și treabă, îmi spuse prietenul meu, șoferul. Acum va fi mai liniște în împrejurimi.

Am socotit de datoria mea să spun că erau pe puțin cinci insurgenți.

— Nu-i nimic, răspunse el. Înseamnă că au scăpat doi. N-or să ajungă nicăieri. Peste tot sunt aceleași ordine, ori în regiunea noastră, ori în cele învecinate. Sau îi vor prinde, sau îi vor omorî.

— Dar pe ăștia unde-i duceți? Am întrebat.

— Îi predăm. Aici, la vreo patruzeci de kilometri există un post marțian. Acolo îi primesc pe toți, și viii și morții aduși.

I-am mulțumit încă o dată, i-am strâns mâna, iar el se îndreptă spre camionetă, spunându-le celorlalți:

— Mergem?

Și-atunci, prizonierul trecu pe lângă mine. Se opri pentru o secundă și mă privi direct în față cu ochii lui miopi.

Poate mi s-a părut. Acum sper că mi s-a părut. Dar în ochii lui era ceva că mi s-a prăbușit inima. O lume neputincioasă! Nu, nu-l scuz pe acest om. Este un extremist, un partizan, a omorât și trebuie să fie pedepsit. Nu sunt orb. Se vedea clar că e un om nobil. Nu era o „cămașă neagră", un necioplit, ci un om cu convingeri. De altfel, acum sper că am greșit. Toată viața am avut de suferit pentru că i-am considerat buni pe oameni.

Camioneta se îndreptă într-o direcție, eu în alta și peste o oră eram acasă, obosit în ultimul hal, bolnav și chinuit. Apropo, domnul Nikostratos stătea în sufragerie și Artemis îl servea cu ceai. Dar nu-mi ardea de ei. Ermiona începu să se învârtă pe lângă mine, îmi făcu patul, îmi puse punga cu gheață pe inimă și-n curând am adormit. Când m-am trezit noaptea, am văzut că s-a agravat din nou eczema. A fost o noapte groaznică și chinuitoare.

Temperatura plus șaptesprezece grade, nebulozitatea zece zecimi, ploaie torențială.

Da, răzvrătiții sunt oameni periculoși pentru liniștea generală. Și totuși n-are cum să nu-mi fie milă de ei, uzi până la piele, murdari, prigoniți ca niște animale. Și-n numele cărei cauze? Ce-i asta? Anarhism? Un protest contra nedreptății? Dar contra cărei nedreptăți? Hotărât lucru, nu-i înțeleg. Ce ciudat, dar acum îmi amintesc că-n timpul raziei nu s-au auzit nici rafale de automate, nici explozii de grenade. Probabil li se terminaseră munițiile.

11 IUNIE (MIEZUL NOPȚII)

Ermiona a vrut să-mi petrec această zi în pat, dar n-am

ascultat-o. Și bine am făcut. La prânz m-am simțit destul de bine și m-am hotărât ca, imediat după masă, să ies în oraș. Omu-i nevolnic. Sincer să fiu, n-am avut răbdare să le povestesc alor noștri despre întâmplările tragice și înfiorătoare la care am avut nefericita ocazie să fiu martor. Într-adevăr, spre prânz, îmi imaginam aceste întâmplări nu atât tragice, cât romantice. La „rond", povestirea mea a avut un enorm succes, m-au copleșit cu întrebările și vanitatea mea măruntă a fost pe deplin satisfăcută. Era amuzant să-l privești pe Polifem (Apropo, a rămas singurul membru al Gărzii Antimarțiene care încă mai poartă armă de vânătoare.) Când le-am redat discuția mea cu ofițerul răzvrătit, el s-a mândrit imediat, socotindu-se și el participant la activitatea temerară și plină de pericole a insurgenților. Ajunsese până acolo încât îi numise „băieți curajoși", deși făceau fărădelegi. N-am înțeles ce-a vrut să spună cu asta și de fapt nimeni n-a priceput. A mai adăugat că, în locul insurgenților, ar fi găsit el ac de cojocul acestor mitocani. Și atunci, cât pe ce să izbucnească o bătaie pentru că fratele lui Mirtilos era fermier și chiar însuși Mirtilos provenea dintr-o familie de fermieri. Nu-mi plac certurile, nu le pot suferi și până când i-au despărțit pe bătăuși, eu am plecat la primărie.

Domnul Nikostratos a fost foarte amabil cu mine, se interesă de sănătatea mea și îmi ascultă cu mare compătimire povestirea despre cele petrecute ieri. Și nu numai el, ci toți funcționarii care-și abandonară treburile curente și se adunară în jurul meu, așa că și aici am obținut un succes deplin. Toți încuviințară că am acționat curajos și că purtarea mea îmi face cinste. Am fost nevoit să strâng o mulțime de mâini, iar preafrumoasa Tiona chiar îmi ceru permisiunea să mă sărute, lucru pe care, bineînțeles, l-am acceptat cu plăcere. (Dracu' să mă ia, demult nu m-au mai sărutat fetișcanele! Chiar recunosc că am uitat cât e de plăcut.) Referitor la pensie, domnul Nikostratos m-a asigurat că totul va fi probabil foarte bine și mi-a spus, ca un mare secret, că problema impozitelor este acum definitiv rezolvată: începând cu luna iulie, impozitele se vor plăti în suc gastric.

Această interesantă discuție a fost întreruptă, spre regretul meu, de un adevărat scandal. Ușa de la cabinetul primarului se deschise brusc și-n prag apăru domnul Coribant, stând cu spatele la noi, și începând să țipe la domnul primar că nu va lăsa asta așa, că e o încălcare a libertății cuvântului, că e corupție, că domnul primar trebuie să-și aducă aminte de tragicul destin al domnului Laomedon și așa mai departe. Domnul primar vorbea și el pe tonuri ridicate, dar vocea lui era mai potolită decât a domnului Coribant și de aceea n-am înțeles ce anume vorbea. În sfârșit, domnul Coribant plecă, trântind puternic ușa, și atunci domnul Nikostratos îmi explică despre ce e vorba. Se pare că domnul primar amendase și închisese ziarul nostru pentru o săptămâna pentru că domnul Coribant, în ediția de alaltăieri, publicase poezii semnate de un oarecare „ics-igrec-zet", unde exista următoarea strofa: „iar la orizontul îndepărtat/arde înfuriat Marte-nflăcărat". Domnul Coribant refuza să se supună hotărârii domnului primar și iată că de doua zile se ceartă între ei, ori la telefon, ori față-n-față. Analizând această întâmplare, am ajuns împreună cu domnul Nikostratos la aceeași opinie, în sensul că ambele părți, într-un fel, au și nu au dreptate în această dispută. Pe de o parte, amenda fixată de domnul primar era exagerat de mare, cu atât mai mult cu cât poezia era, în general, absolut nevinovată, ea evocând doar dragostea neîmpărtășită a autorului către zâna nopții. Pe de altă parte însă, situația era de așa natură că nu trebuia să iritäm pe nimeni, domnul primar având și așa destul de multe neplăceri – chiar de-ar fi să-l considerăm numai pe Minotaur, care alaltăieri se îmbătase criță și lovise cu cisterna lui împuțită o mașină marțiană.

Întorcându-mă la „rond" m-am alăturat din nou grupului. Cearta lui Polifem cu Mirtilos se domolise, iar discuția decurgea într-o atmosferă obișnuită, prietenească. Am remarcat încântat că povestirea mea canalizase probabil gândurile celor prezenți pe un făgaș limpede. Discutau despre insurgenți, despre mijloacele militare de care dispun marțienii și alte ase-menea lucruri.

Morfeu povesti că în apropiere de Milles o mașină zburătoare

marțiană, ce aterizase forțat datorită neacomodării pilotului cu gravitația mare, fusese atacată de un grup de răufăcători pe care îi ucise, fără excepție, cu un armament electric special, iar după aceea explodă singură, lăsând o groapă imensă cu pereți de sticlă. Iar acum cică tot Millesul se duce acolo să vadă groapa.

Mirtilos ne povesti din cele auzite de la fratele său, fermierul, despre o bandă sinistră de amazoane care-i atacă pe marțieni, răpindu-i în vederea obținerii de urmași de la ei. Polifem ologul povesti și el următoarele: ieri-noapte, pe când patrula de-a lungul străzii parcului, se furișaseră spre el patru mașini marțiene. O voce necunoscută îl întrebă într-o limbă stricată și cu un sâsâit neplăcut cum se poate ajunge la cârciumă și, deși cârciuma nu era un obiectiv de stat, refuzase să răspundă, pur și simplu din mândrie și dispreț la adresa cotropitorilor, așa că marțienii se căraseră mai departe cu coada-ntre picioare. Polifem încercă să ne convingă că viața lui atârnase de un fir de păr și că observase chiar, chipurile, țevile negre în-dreptate direct spre pieptul lui, însă el, cu îndârjire, nu se clintise nici o secundă.

— Și ce, ți-era necaz să le spui? întrebă Mirtilos, care nu uitase insulta la adresa familiei lui. Cunosc eu asemenea nemernici. Vii într-un loc necunoscut, vrei să bei ceva și nu-ți spun cu nici un preț unde-i cârciuma.

Din nou era să se ajungă la bătaie, dar tocmai atunci sosi și Pandaros care, zâmbind cu gura până la urechi, ne comunică vestea că în sfârșit îl luaseră pe Minotaur din oraș. L-au luat marțienii! Minotaurul era suspectat de legături cu teroriștii și de participare la sabotaje. Am fost cu toții indignați: să lași orașul fără vidanjor în cea mai călduroasă perioadă a anului, asta-i o crimă!

— Ajunge! țipă ologul Polifem. Destul cu această subjugare! Patrioți, ascultați la comanda mea! Alinierea!

Deja începuserăm să ne aliniem, când Pandaros ne liniști pe toți, spunând că marțienii intenționau ca în următoarea săptămână să înceapă lucrările de canalizare, iar până atunci locul Minotaurului va fi luat de ajutorul lui. Toți spuseră că

asta-i cu totul altceva și din nou trecură la discuția despre teroriști, stabilind că e totuși o porcărie să provoci ambuscade.

Dimant povesti, rotindu-și ochii, o istorie sinistră, cum că de trei zile umblă prin oraș niște oameni care-i servesc cu bomboane pe cei întâlniți în cale. „Mănânci uite-așa o bomboană și hop! Ești gata curățat!" Se speră ca toți marțienii să fie otrăviți printr-o astfel de metodă. Normal, n-am crezut o iotă din toată istoria, dar, ce-i drept, ne-am cam îngrozit.

Aici Callaid, care de mult se smucea și se stropșea, născu pe neașteptate: „Iar, uu-i-ittte, în-în-în-șuși Apollon are ginerele terorist". Toți se feriră brusc de mine, iar Pandaros, împingându-și bărbia înainte, spuse plin de importanță: „ Exact. Și noi avem asemenea informații".

M-am revoltat cât am putut de mult și le-am spus că, în primul rând, socrul nu răspunde pentru ginere și, în al doilea rând, chiar Pandaros are un nepot care anul trecut încasase cinci ani pentru imoralitate. În al treilea rând, am fost întotdeauna la cuțite cu Haron, asta poate s-o confirme oricine și, în al patrulea rând, n-am auzit nimic asemănător despre Haron – a plecat omul în delegație și nu-i știe nici vântul, nici pământul. Fuseseră niște minute neplăcute, dar prostia învinuirii era atât de evidentă, încât totul se termină cu bine și astfel începu discuția despre sucul gastric.

Se pare că toți ai noștri dădeau suc gastric deja de două zile și primeau pentru el bani-gheață. Numai eu stau de-o parte. Nu se știe de ce, întotdeauna rămân în afara situațiilor care-mi pot deveni avantajoase. Mai sunt pe lumea asta și astfel de oameni ghinioniști. În cazărmi, ei veșnic curăță, closetele. Pe front mereu cad în încercuiri. Sunt primii care încasează toate neplăcerile și ultimii care primesc ce-i mai bun. Uite-așa, eu sunt unul din ăștia. În fine. Toți ai noștri se lăudau cât de mulțumiți sunt. Cred și eu, cum să nu fie mulțumiți.

Prin piață trecu o mașină marțiană, iar Polifem ologul rosti gânditor:

— Oare ce credeți, bătrâneilor, dacă o izbesc acum cu arma de vânătoare, o străpung sau nu?

— Dacă, să spunem, tragi cu un glonte, atunci poate o

străpungi, comentă Silen.

— Depinde unde nimerești, îl contrazise Mirtilos. Dacă-i tragi în bot sau în portbagaj, atunci sigur nu o străpungi.

— Și dacă în aripi? întrebă Polifem.

— Dacă-n aripi, atunci poate o străpungi, răspunse Mirtilos.

Am vrut să-i contrazic, că nici cu grenada nu o străpungi, însă Pandaros mi-o luă înainte, spunând după o cugetare profundă:

— Nu, bătrâneilor, degeaba vă dondăniți. Sunt blindate.

— Și parbrizul e blindat? întrebă caustic Mirtilos.

— În întregime, spuse Pandaros.

— Cum adică, nici cu glonțul? întrebă Mirtilos.

— Da, poți să tragi chiar și cu tunul, spuse Pandaros, dându-și multă importanță.

Aici, toți începură să dea din cap și să-l bată pe spinare.

— Da, Pan, spuneau ei. Aici ești prea de tot. Aici, bătrâne Pandar, ai cam încurcat borcanele. Nu te-ai gândit, bătrâne, că ai dat cu bâta-n baltă.

Paral Veninosu îl înțepă imediat, că uite, dacă Pandaros ar fi tras cu tunul în portbagaj, poate mai rămânea o groapă, iar dacă ar fi tras în bot, atunci proiectilul pur și simplu ar fi ricoșat și asta-i tot. Deci, Pandaros se umflă, își încheie tunica la toți nasturii, își holbă ochii lui de rac și urlă:

— Ați vorbit și gata! Împrăștiați-vă! În numele legii.

Fără să mai pierd vremea, m-am dus la centrul de donare. Și acolo, bineînțeles, iar mă aștepta ghinionul. Nu mi-au colectat nici suc și nici bani n-am primit. Se pare că era o regulă conform căreia sucul gastric trebuia donat obligatoriu pe nemâncate, iar eu prânzisem acum două ore. Mi-au dat o fișă de donare și m-au invitat a doua zi dimineață. De altfel, trebuie spus că centrul de donare mi-a lăsat o impresie dintre cele mai bune.

Cele mai moderne instalații. Sonda este unsă cu cele mai fine sorturi de vaselină. Luarea sucului gastric se face automatizat, sub supravegherea unui doctor experimentat și nu a unui oarecare țăran necioplit. Personalul este foarte respectuos și amabil, se vede de la o poștă că sunt bine plătiți. În jur, totul

strălucește de curățenie, mobilierul este nou. Așteptând la rând, te poți uita la un televizor sau poți citi ziare noi. Și, ce coadă? Mult mai puțin și mult mai repede decât la cârciumă. Iar banii ți se înmânează imediat, direct dintr-un automat. Da, se simte în totul cultura înaintată. Umanitate, grijă față de donatori. Și dacă te gândești că doar acum trei zile această casă era bârlogul unui asemenea om ca domnul Laomedon!

Gândul la ginere nu-mi dădea însă pace și am simțit nevoia de a discuta cu Ahile această nouă problemă supărătoare. Cantotdeauna, l-am găsit după gemulețul ghișeului, cercetându-și „Cosmosul". Povestea peripețiilor mele îl impresionă enorm și am simțit că mă privește acum cu alți ochi. Când veni însă vorba de Haron, dădu doar din umeri și spuse că purtarea mea și pericolul prin care trecusem mă reabilitau total, nu numai pe mine, ci probabil și pe Haron. În afară de asta, se îndoia că Haron, în general, ar fi capabil să participe la orice fapte condamnabile. Haron, continuă el, mai degrabă se află acum la Marafine și participă activ la restabilirea ordinii, căutând să facă ceva util pentru orășelul natal, așa cum îi stă bine oricărui cetățean educat. Iar invidioșii localnici, toți Pandaroșii și Callaizii sunt capabili doar de pălăvrăgeli iresponsabile și doar îl calomniază. Aveam îndoieli în privința asta, dar, normal, am tăcut sau doar m-am mirat în sinea mea cât de puțin ne cunoaștem unii pe alții, noi, locuitorii acestui orășel. Am înțeles că pornisem degeaba discuția cu Ahile pe această temă și, prefăcându-mă că spusele lui m-au liniștit complet, am schimbat subiectul, aducând vorba despre timbre. Și atunci se petrecu această întâmplare uimitoare.

Îmi amintesc că la început am vorbit puțin cam forțat, pentru că țelul meu principal era totuși să-l abat de la discuția despre Haron. Dar se întâmplă că discuția s-a îndreptat spre acea sacramentală ștampilă litografiată și întoarsă. Odată, chiar eu îi prezentasem lui Ahile dovezi certe în sensul că e un fals și pare-se problema fusese încheiată. Totuși, cu o seară în urmă, Ahile citise o cărticică și se crezu capabil să formuleze opinii proprii. Așa ceva era de neimaginat în relațiile noastre. Evident, mi-a sărit țandăra, m-am enervat și i-am spus-o

direct, că nu pricepe nimic din filatelie, că abia acum un an încă nu știa nici măcar diferența între clasor și album și nu întâmplător colecția lui era înțesată cu exemplare defecte. Ahile se aprinse și el și începu o ceartă violentă, pe care pot s-o am numai cu Ahile și numai datorită timbrelor.

Îmi dădeam seama, ca prin ceață, că în timpul certei cineva parcă intrase în farmacie și îi întinsese lui Ahile o hârtie peste umărul meu, iar Ahile tăcu o secundă, prilej pe care l-am folosit imediat pentru a mă strecura în discuția lui incompetentă. Apoi, îmi amintesc cum îmi intra în conștiință un sentiment de enervare din cauza deranjului, ceva străin și mereu sâcâitor, tulburându-mi gândirea logică și cursivă. Totuși, trecu și asta și etapa următoare a acestei întâmplări curioase din punct de vedere psihologic o constitui acel moment când cearta noastră se încheie, iar noi tăcurăm obosiți și puțin supărați unul pe altul, îmi amintesc că tocmai în acel moment am simțit brusc nevoia de neînvins de a mă uita împrejur prin încăpere, având apoi un sentiment de ușoară mirare, neobservând nici un fel de schimbări deosebite. Știam însă, sigur că trebuia să se petreacă o anumită schimbare în cursul discuției noastre. În același moment, am observat că și Ahile se află în aceeași stare de nemulțumire sufletească. La fel, se uita în jur, apoi trecu de-a lungul tejghelei, uitându-se sub ea. Într-un sfârșit, întrebă:

— Spune-mi, te rog, Feb, n-a venit nimeni pe aici?

Era limpede că și pe el îi chinuia același lucru ca și pe mine. Întrebarea lui punea toate punctele pe „i”-uri și am înțeles la ce se referă nedumerirea mea.

— Mâna albastră! Am exclamat, luminat brusc de o amintire clară.

Văzusem în fața mea, ca-ntr-un vis, degete albastre ce țineau o foaie de hârtie.

— Nu, nu era o mână, spuse surescitat Ahile. Tentacule! Ca la caracatiță!

Dar îmi amintesc clar că erau degete…

— Tentacule ca la caracatiță! repetă Ahile, uitându-se în jur neliniștit.

Apoi înșfăcă de pe tejghea caietul cu rețete și îl răsfoi grăbit. Înlemni totul în mine, având un presentiment chinuitor. Ținând în mână o foaie de hârtie, el își ridică încet spre mine ochii larg deschiși și deja știam ce o să spună acum.

— Feb! exclamă cu o voce sugrumată. Ăsta a fost un marțian.

Eram zguduiți și Ahile, om apropiat medicinii, socoti necesar să ne întărim cu un coniac dintr-o sticlă dosită într-o cutie mare de carton inscripționată cu „Norsulfazon". Da, în timp ce ne certam din cauza nenorocitei ăleia de ștampile, intrase în farmacie un marțian, îi înmânase lui Ahile o dispoziție scrisă conform căreia trebuia să predea purtătorului ei toate preparatele medicale ce conțineau narcotice, iar Ahile, nemaiținând minte nimic și complet buimac, îi dădu pachetul pregătit cu aceste medicamente. După ce marțianul dispăru, în memoria noastră nu rămase nimic afară de imagini răzlețe și un chip difuz, văzut cu coada ochiului.

Îmi amintesc clar de o mână albastră, acoperită cu perișori scurți și rari, și de niște degete cărnoase lipsite de unghii și mă miram cum de-a fost posibil ca o asemenea priveliște să nu-mi trezească instantaneu în cap posibilități de întrerupere a certei abstracte.

Ahile nu-și amintește de nici o mână, dar în schimb o ținea morțiș cu tentaculul lung ce pulsa încontinuu și care se întindea spre el, parcă din nimic. Afară de asta își mai amintea că imaginea acestui tentacul îl adusese într-o iritare puternică pentru că i se păruse ca o glumă, complet nefirească, și că de supărare trântise pachetul cu medicamente pe tejghea, fără să-l privească. În schimb, nu-și mai amintea absolut deloc dacă citise dispoziția și dacă o pusese sau nu în registru, deși era clar că o citise (fiindcă dăduse medicamentele) și că o pusese în registru (fiindcă se afla acolo).

Am mai băut încă un pahar cu coniac și Ahile își aminti că marțianul stătea la stânga, că era îmbrăcat cu un pulover modern, cu tăieturi, și atunci mi-am amintit și eu că marțianul purta pe unul dintre degetele albastre un inel strălucitor din metal alb, cu piatră prețioasă. În afară de asta, și zgomotul

automobilului. Ahile își frecă gânditor fruntea și afirmă că imaginea ordinului scris se suprapunea și cu un sentiment de nemulțumire, probabil cauzat de niște încercări chinuitoare până la indecență de strecurare în cearta noastră a unui punct de vedere complet absurd referitor la filatelie, în general, și la ștampilele întoarse, în special.

Atunci mi-am amintit că, într-adevăr, marțianul vorbise, iar vocea lui era stridentă și neplăcută.

— Mai degrabă joasă și îngăduitoare, mă contrazise Ahile.

Dar eu o țineam morțiș pe-a mea, iar Ahile, înfierbântându-se, îl chemă din laborator pe ajutorul de farmacist și îl întrebă ce sunete auzise el în decursul ultimei ore. Ajutorul de farmacist, un tânăr prost, cum rar întâlnești, clipi din ochii lui bovini și mormăi ceva, în sensul că auzise tot timpul numai vocile noastre și doar o dată parcă se „aprinse" pe undeva un aparat de radio. Dar n-am dat nici o atenție deosebită acestui fapt. L-am trimis înapoi pe farmacist și am mai băut încă un strop de coniac. Memoriile noastre se limpeziră definitiv și deși mai aveam în continuare divergențe cu privire la înfățișarea marțianului, ne-am înțeles totuși perfect la derularea faptelor petrecute. Fără-ndoială, marțianul venise la farmacie cu mașina, intrase în clădire fără să mai oprească motorul, se oprise în stânga mea, un pic mai în spate și un timp a stat nemișcat, privindu-ne și ascultând discuția noastră. (Mă trecu un fior ca de gheață când am înțeles neputința mea în acest groaznic moment.) Făcuse câteva remarci, probabil referitoare la filatelie și pesemne total incompetente, apoi îi întinse lui Ahile dispoziția scrisă pe care acesta o luă, o privi în grabă și o băgă în registru. În continuare, Ahile rămânând iritat din cauza acestui bruiaj, îi aruncă pe tejghea pachetul cu medicamente, iar marțianul plecă înțelegând că nu vrem să-l primim în discuția noastră. Astfel, ignorând detaliile, apăru imaginea ființei, care, cu toate că nu poseda cunoștințe filatelice, în general nu era lipsit de o bună educație și de-o oarecare umanitate, având în vedere că atunci putea să facă din noi tot ce poftea. Am mai tras un păhărel cu coniac și am simțit pe loc că nu mai putem sta aici, ținându-i pe ai noștri în

necunoștință de această întâmplare. Ahile ascunse sticla, predă farmacia ajutorului său, iar noi ne-am îndreptat grăbiți spre cârciumă.

Istorisirea vizitei marțianului a fost comentată diferit de ai noștri. Polifem ologul o socoti sincer drept o minciună.

— Păi, n-aveți decât să-i mirosiți cum duhnesc, comentă el. Au tras la măsea de-au văzut draci albaștri.

Înțeleptul Silen încercă și altă variantă, în sensul că totuși nu fusese un marțian, ci un oarecare negru: câteodată se întâmplă ca pielea negrilor să mai aibă și nuanțe albăstrii. Iar Paral rămase același Paral.

— Halal farmacist mai avem, comentă el veninos. Vine nu se știe cine, nu se știe de unde, îi bagă sub nas nu se știe ce fițuică și el îi dă totul fără să crâcnească. Nu, cu asemenea farmaciști n-o să se mai construiască societatea rațională. Ce fel de farmacist este, dacă nu mai știe ce face din cauza scârbelor alea de timbre?

În schimb, restul ne țineau parte, toată cârciuma se adunase în jurul nostru și chiar tineretul de aur, în frunte cu domnul Nikostratos, se cărase de la bar ca să ne asculte. Ne-au pus iar și iar să repetăm, unde stăteam eu și unde stătea marțianul, cum își întindea membrele și așa mai departe. Foarte curând am observat că Ahile începe să înfrumusețeze povestea cu detalii noi, de regulă zguduitoare. (De exemplu, când marțianul tăcea, îi licăreau numai doi ochi, ca la noi, iar când deschidea gura se mai căscau niște ochi suplimentari, unul roșu, altul alb.) I-am făcut imediat observație, dar el mă contrazise, susținând că brandy-ul și coniacul au un efect uimitor asupra memoriei umane, asta cică e o realitate medicală. M-am hotărât să nu mă mai cert cu el, i-am cerut lui Iapet să-mi aducă cina și, zâmbind în sinea mea, am început să observ cum Ahile se compromitea inevitabil.

După vreo zece minute, au înțeles cu toții că Ahile se scufundase definitiv în minciună și au încetat să-i mai acorde atenție. Tineretul de aur se reîntoarse la tejgheaua barului și-n curând se auzi de acolo obișnuitul: „Ne-am săturat… Plictiseală mare la noi, aici. Marțienii? Prostii, fleacuri… Ce

mai născocim, șoimilor?” La masa noastră reîncepu vechea dispută despre sucul gastric. Ce-nseamnă ăsta, care sunt foloasele lui, la ce le trebuie marțienilor și nouă înșine? Ahile ne povestea concis că sucul gastric e necesar omului pentru digestia mâncării, acest proces fiind imposibil fără el. Dar autoritatea lui era deja zdruncinată și nimeni nu-l mai crezu.

— Închide-ți pliscul, bă, hoașcă bătrână, i-o reteză Polifem. Ce imposibil?… De trei zile tot dau suc gastric și n-am nimic… Diger în continuare. Ai fi vrut și tu să digeri așa.

Supărați, am cerut părerea lui Callaid, dar această inițiativă, în mod firesc, n-a fost dusă la bun sfârșit. După multe convulsii, pe care toată cârciuma le privea într-o așteptare chinuitoare, Callaid izbucni și spuse doar atât:

— J-j-j-andarmul, de vrei să știi, e bătrân la treizeci de ani.

Aceste cuvinte erau în legătură cu o vorbă deja uitată, spusă la „rond” înainte de prânz și, în general, nu ne erau adresate nouă, ci lui Pandaros, care deja demult plecase la post. L-am lăsat pe Callaid să nască răspunsul la întrebarea noastră și am pornit singuri să facem speculații. Silen presupuse că civilizația de pe Marte intrase într-o fundătură din punct de vedere fiziologic. Nu pot să-și producă sucul și atunci sunt nevoiți să-l obțină din alte surse. Se auzi și vocea lui Iapet dinspre tejghea, afirmând că marțienii folosesc sucul gastric ca pe o drojdie pentru producerea unei energii neobișnuite.

— Ca cea atomică, adăugă el, gândindu-se puțin.

Iar prostănacul de Dimant, care niciodată nu se remarcase printr-un zbor curajos al fanteziei, spuse că sucul gastric omenesc este pentru marțieni cum e berea sau coniacul pentru noi, sau să zicem ca o vodcă de ienupăr și cu această afirmație ne strică pofta la toți cei care mâncam atunci. Cineva presupuse că marțienii obțin din sucul gastric aur sau metale rare și această presupunere evident troglodită dădu apă la moară ideilor foarte bune ale lui Morfeu.

— Bătrâneilor, într-adevăr, fie că obțin aur sau energie, sucul nostru gastric rămâne totuși un lucru foarte important pentru marțieni. Nu cumva ne prostesc, ce ziceți?

Întâi nu l-a înțeles nimeni, dar apoi ne-a picat fisa,

înțelegând că nimeni nu știa adevăratul preț pentru sucul gastric și tot așa, nimeni nu știa cum e prețul pe care-l stabiliseră marțienii. Tot ce se poate, marțienii cred că sunt indivizi practici, obținând din această afacere un venit disproporționat de mare, speculând necunoașterea noastră.

— Îl cumpără de la noi mai ieftin ca braga, se înfurie Polifem ologul, iar apoi nemernicii îl vând pe o oarecare cometă la prețul adevărat.

Am riscat corectându-l (totuși nu pe o cometa, ci pe o planetă), la care el, cu bădărănia ce-l caracteriza, îmi propuse să-mi tratez mai întâi ochiul și apoi să intru în dispută. Dar nu ăsta-i necazul.

Presupunerea lui Morfeu ne tulburase pe toți și ar fi putut să iasă o discuție foarte folositoare și substanțială, dar tocmai atunci năvăli în cârciumă Mirtilos cu fratele lui, fermierul, amândoi beți în ultimul hal. Re-ieșea că, de câteva zile, fratele lui Mirtilos făcea experiențe de distilare a borhotului din pâine albastră și că azi aceste experiențe s-au soldat cu un succes deplin. Au pus pe masă două bidoane considerabile pline cu licoare albastră. Imediat, fiecare lasă totul baltă și trecu la degustare și trebuie spus că albăstreaua a lăsat o impresie deosebită asupra noastră. Mirtilos, spre nenorocirea lui, îl invită la masă și pe Iapet, să guste și el. Iapet bău două păhărele, stătu un pic închizând ochiul stâng, de parcă ar fi cugetat, apoi spuse brusc:

— Ia, hai, cărați-vă d-aici, să nu vă mai văd!

O spusese pe un asemenea ton, încât Mirtilos, fără să mai scoată un cuvânt, își luă bidoanele goale și pe frățiorul dus pe altă lume și se retrase în grabă. Iapet ne cântări cu o uitătură grea și spuse:

— Ce modă, să vină în localul meu cu astfel de lături.

Se întoarse la tejghea. Pentru a înlătura stinghereala am mai comandat câte o băutură, dar atmosfera destinsă de dinainte dispăruse. Zăbovind încă o jumătate de oră, am plecat acasă.

În sufragerie, domnul Nikostratos ocupa fotoliul lui Haron, stând vizavi de Artemis și bând ceai cu dulceață. N-am vrut să mă mai amestec în povestea asta. În primul rând, Haron

fusese probabil înstrăinat și nu se știa dacă se va mai întoarce, iar în al doilea rând, pe undeva prin apropiere se găsea Ermiona, iar eu duhneam atât de tare a alcool, încât o simțeam și singur. De aceea, am preferat să mă strecor ușor în camera mea fără a atrage atenția cuiva. M-am schimbat și am răsfoit ziarele. E pur și simplu uimitor! Șaisprezece coloane și nimic esențial. Parc-ai mesteca vată. Era publicată o conferință de presă a președintelui. Am citit-o de două ori și n-am înțeles o boabă. Insipidă ca și sucul gastric!

Mă duc să văd ce mai face Ermiona.

12 IUNIE

Temperatura plus douăzeci de grade, nebulozitatea zero, vânt lipsă. Îmi vin damfuri dezgustătoare de la această albăstrea. Migrena s-a accentuat, am stat toată ziua acasă. A apărut o noutate gastronomică – „pâinea albastră". Ermiona o laudă. I-a plăcut și Artemisei, iar eu am mâncat-o fără nici o poftă. Pâine ca orice pâine, numai că-i albastră.

13 IUNIE

În sfârșit, se pare că s-a instalat vara. Temperatura plus douăzeci și două de grade, timp noros… Ca să vezi chestie! Chiar nici nu știu cu ce să încep. Referitor la pensii – nimic nou. Dar, la urma urmei, nu-i vorba de asta. Abia îmi începusem însemnările de azi, că aud deodată cum se apropie o mașină. Am crezut că e Mirtilos să-mi aducă de la fermă damigeana cu albăstrea promisă și am scos capul pe fereastră să mă uit. Și am privit chiar la timp. Am văzut mai întâi că sub stâlpul de iluminat stă o mașină mică, necunoscută și foarte luxoasă, apoi am observat că Haron se îndreaptă cu pași hotărâți prin grădină direct spre banca unde se făcuseră comozi, încă de cu seară, Artemis și domnul Nikostratos. N-am clipit bine din ochi, că domnul Nikostratos zbură rostogolindu-se în aer, de-a dreptul peste gard. În urma lui, Haron îi aruncă cu o forță supraomenească bastonul și pălăria, dar domnul Nikostratos nu se mai opri să le ridice și o rupse la fugă. Apoi Haron se ocupă de Artemis. N-am văzut bine ce s-a

întâmplat între ei, dar am avut așa o impresie că mai întâi Artemis încercase să lesine, dar când Haron îi lipi o palmă își abandonă intenția și se hotărî să-i arate caracterul ei vestit. Scoase un țipăt prelung și neplăcut pentru auz și-și înfipse unghiile în fața lui Haron. Repet. N-am văzut toate astea. Dar când, după câteva minute, m-am uitat în sufragerie, Haron umbla din colț în colț ca leul în cușcă, cu mâinile la spate, iar pe nas îi ardea o zgârietură proaspătă. Artemis punea preocupată masa și am observat că fața ei era cumva asimetrică. Nu pot să suport scenele de familie și din cauza lor totul se rupe înăuntrul meu, vreau să plec undeva, să nu văd și să n-aud nimic, însă Haron mă observă înainte de a mă putea ascunde și, contrar tuturor așteptărilor, mă salută atât de prietenos și de cald, încât am socotit necesar să intru în sufragerie și să leg o discuție cu el.

Înainte de toate, am fost plăcut impresionat de faptul că Haron arăta cu totul altfel de cum mă așteptam. Era cu totul alt om, nu vagabondul nebărbierit și zdrențăros care zăngănea aici cu arma și înjura de mama focului, din urmă cu o săptămână. Practic, mă așteptam să-l văd mai murdar și mai jerpelit. Dar în fața mea era Haron, cel de altădată, din fostele timpuri pașnice, proaspăt bărbierit, cu frizura îngrijită, îmbrăcat elegant și cu gust. Doar zgârietura purpurie de pe nas strica un pic impresia generală, iar culoarea feței, neobișnuit de bronzată, mărturisea că acest funcționăraș trebuise să petreacă în ultimele zile mult timp sub cerul liber.

Veni și Ermiona, cu bigudiurile pe cap. Își ceru scuze pentru ținută și se așeză la masa și iacătă că stăm, ca odinioară, toți patru la un loc, ca o familie pașnică, unită. Până când femeile nu plecară, strângând vesela de pe masă, discuția se învârtise în jurul temelor generale: despre timp, despre sănătate, cum mai arată fiecare. Dar când rămaserăm singuri, Haron își aprinse o țigară și spuse, privindu-mă straniu:

— Ei, cum e, tată? E pierdută cauza noastră?

Drept răspuns, am ridicat din umeri, deși voiam nespus de mult să-i răspund că dacă e pierdută cauza cuiva, în orice caz, nu e a noastră. De altfel, cred că Haron nici nu aștepta vreun

răspuns. Se abținuse în fața femeilor și de-abia acum am observat că se află într-o stare aproape patologică de surescitare, o astfel de stare în care omul este capabil să treacă brusc de la un râs nervos la un plânset isteric, când înăuntru clocotește totul și simți o dorință de nestăpânit de a-ți vărsa acest tumult în cuvinte și de aceea vorbești, vorbești, vorbești. Iar Haron vorbea.

Oamenii nu mai au nici un viitor. Omul încetează să mai fie „nimbul" naturii. De azi și-n vecii vecilor, omul va deveni un fenomen obișnuit al naturii, precum pomul, calul, doar atât. Cultura și în general tot progresul își pierduseră orice sens. Omenirea nu mai are nevoie de autodezvoltare, se va dezvolta din afară, iar pentru asta nu va mai fi nevoie de școli, de institute și laboratoare, de gândire socială, filosofie, literatură – într-un cuvânt nu va mai fi nevoie de toate celea ce deosebesc omul de animal și ceea ce se numea până acum civilizație. Așa cum este privită „fabrica de suc gastric", a spus el, așa va ajunge și Albert Einstein la fel de important ca și Pandaros, ba chiar cu siguranță mai prost, pentru că Pandaros se remarcă printr-o lăcomie rar întâlnită. Istoria umană nu se va sfârși nici în tunetul unei catastrofe cosmice, nici în focurile războiului atomic și nici chiar în menghina suprapopulării, ci într-o liniște calmă și sătulă.

Doar dacă stai să te gândești, spuse el cu un oftat adânc, lăsându-și capul pe mâini, că au distrus civilizația nu cu rachete balistice, ci doar cu un pumn de monede pentru un pahar de suc gastric…

Vorbea, desigur, mult mai amănunțit și mai impresionant, dar eu înțeleg mai prost gândirea abstractă și mi-a rămas doar ce am ținut minte. Mai întâi, recunosc, a reușit doar să mă întristeze, însă am înțeles destul de repede că toate astea sunt pur și simplu cuvintele istorice ale unui om învățat ce trăise crahul idealurilor sale personale. Și am simțit nevoia de a-l contrazice. Desigur, fără să trag nădejde că-l voi convinge, ci pentru că vorbele lui m-au atins adânc, pentru că spusele lui mi s-au părut bombastice și trufașe și, afară de asta, am vrut să mă debarasez de influența apăsătoare a lamentărilor lui.

— Ați avut o viață prea ușoară, fiul meu, i-am spus direct. V-ați îmbuibat și nu știți nimic despre viață. Se observă imediat că n-ați fost niciodată pocnit peste dinți, că n-ați înghețat în tranșee, că n-ați cărat bârne în prizonierat. Ați avut întotdeauna ce să mâncați și cu ce să plătiți. Uite că v-ați obișnuit deja să priviți lumea cu ochii necredinciosului, ai unui supraom. Ce să spun, părere de rău?! Și-am vândut civilizația pentru un pumn de monede! În loc să spuneți mulțumesc că vă dă un pumn de monede pentru ea! Desigur, voi nu aveți nevoie de ele. Dar o văduvă care-și crește singură cei trei copii, pe care trebuie să-i hrănească și să-i educe? Dar Polifem ologul, care primește o pensie de mizerie? Dar fermierii? Ce i-ați promis fermierului? Niște idei sociale mărunte, dubioase? Cărticele și broșurele? Filosofia voastră estetică? Dar un fermier face ceva pe ele! Lui îi trebuie îmbrăcăminte, mașini, are nevoie de siguranța zilei de mâine! Trebuie să aibă permanent posibilitatea de a îngriji recolta și să primească pentru ea un preț bun! Ați reușit voi să-i dați toate astea, cu toată civilizația voastră? Nimeni, în zece mii de ani, n-a reușit să-i ofere toate astea, iar marțienii au făcut-o! Și ce să ne mai mirăm acum, că fermierii vă hăituiesc ca pe animalele sălbatice? Nimeni n-are nevoie de voi, cu vorbele voastre, cu snobismul vostru, cu propovăduielile voastre abstracte care se transformă atât de ușor în rafale de automate. Fermierii n-au nevoie de voi, la fel și orășenii și marțienii. Sunt chiar convins că majoritatea oamenilor învățați și raționali nu are nevoie de voi. Vă credeți floarea civilizației, dar nu sunteți în fond decât un mucegai care suge seva ei. Și-acum vă mai închipuiți că dispariția voastră e dispariția întregii omeniri?

Cred că pur și simplu îl zdrobisem cu cuvântarea mea. Stătea, acoperindu-și fața cu mâinile, tremura și arăta atât de jalnic, încât mi s-a înmuiat inima.

— Haron, am spus cât se poate de delicat, băiatul meu! Măcar pentru un minut încearcă să cobori din sferele înalte pe pământul păcătos. Încearcă să înțelegi că, mai mult decât orice pe lume, omul are nevoie de liniște și de siguranța zilei

de mâine. Doar nu s-a întâmplat nimic îngrozitor. Uite, voi spuneți acum că omul s-a transformat într-o fabrică de suc gastric. Astea sunt cuvinte măreațe, Haron. În fond, s-a petrecut ceva invers. Omul, aflându-se în condiții noi de existență, a găsit o metoda excepționala de a-și folosi resursele fiziologice pentru întărirea situației sale în această lume. Voi numiți asta sclavie, dar orice om rațional socotește asta o afacere obișnuită care trebuie să fie reciproc avantajoasă. Despre ce sclavie poate fi vorba, când încă de pe-acum omul rațional socotește dacă nu cumva e păcălit, iar dacă într-adevăr este înșelat, atunci te asigur că el este în măsură să-și cucerească egalitatea. Vorbiți despre sfârșitul culturii și civilizației, dar e o idee cu totul eronată. Chiar nu-i de înțeles ce aveți în vedere. Cotidienele apar în fiecare zi, se tipăresc cărți noi, se creează noi spectacole televizate, industria merge înainte… Haron! Ce vă lipsește? v-au lăsat tot ce-ați avut: libertatea cuvântului, autoconducerea, Constituția. Mai mult decât atât, v-au apărat de domnul Laomedon! Și, în sfârșit, v-au asigurat o sursă sigură și permanentă de venituri, care nu mai depinde deloc de orice conjunctură.

Aici m-am oprit, pentru că am observat că Haron nu este deloc zdrobit, nu plânge în hohote așa cum mi s-a părut, ci chicotește plin de nerușinare. M-am simțit foarte jignit, dar tocmai atunci Haron spuse:

— Pentru Dumnezeu, iertați-mă, n-am vrut să vă supăr. Pur și simplu mi-am amintit de o istorie amuzantă.

Se pare că acum două zile, Haron, în fruntea unui grup de insurgenți de cinci oameni, capturase o mașină marțiană. Spre marea lor uimire, din mașină le ieși în întâmpinare, complet treaz, Minotaurul cu un aparat portativ pentru colectarea sucului gastric.

— Ce-i băieți, vreți să trageți o dușcă? întrebă el. Haideți, că aranjez eu acum treburile! Care-i primul?

Insurgenții chiar se pierdură. Venindu-și în fire, l-au ciomăgit fără nici o plăcere pe Minotaur pentru trădare și i-au dat drumul cu tot cu mașină. Intenționaseră să captureze mașina, să înțeleagă manevrarea ei, apoi să se strecoare cu ea într-un

post marțian și să facă ravagii pe-acolo, dar atât de mult îi marcase acest episod, că totul le-a devenit indiferent. În seara aceleiași zile, doi dintre ei plecară acasă, iar a doua zi de dimineață, ceilalți au fost prinși de fermieri. Nu prea am înțeles ce are de-a face această istorie cu subiectul discuției noastre, dar mă străfulgeră gândul că Haron, prin urmare, fusese prizonier la marțieni.

— Da, îmi răspunse la întrebare. Tocmai de aceea am și râs. Marțienii îmi vorbeau exact aceleași lucruri ca și dumneavoastră. Într-adevăr, ceva mai legat. Și insistau repetându-mi îndeosebi că sunt elita societății, că au un sentiment de mare respect față de mine și nu înțelegeau de ce eu și semenii mei ne ocupăm de acte teroriste în loc să creăm o opoziție rațională. Ne-au propus să ne luptăm cu ei, prin mijloace legale, garantând deplina libertate a cuvântului și a întrunirilor. Minunați băieți, marțienii ăștia!

Ce puteam să-i mai răspund? Mai ales când s-a clarificat că ei se purtaseră excepțional cu el, îl spălară, îl îmbrăcară, îl tratară și îi dădură un automobil confiscat de la patronul unui local unde se fuma opiu. Apoi îl lăsară să plece.

— Nu mai am cuvinte, am spus, îndepărtându-mi mâinile neputincios.

— Și eu la fel, spuse Haron, posomorându-se din nou. Și eu, spre regretul meu, nu am deocamdată cuvinte, dar trebuie să le găsim, altfel nu valorăm cu toții nici două parale.

După aceea, complet pe neașteptate, îmi ură noapte bună și plecă la el, în timp ce eu am rămas să stau ca un prost, cuprins de presimțiri neplăcute. Off, o să mai avem bătaie de cap cu Haron! Da, o să mai avem! Și ce manieră oribilă de a pleca fără a termina disputa! E deja unu noaptea și nu mi-e somn deloc.

Apropo, astăzi am dat pentru prima oară suc gastric. Nimic înfricoșător, doar că e neplăcut să înghiți, dar se zice că te obișnuiești repede și cu asta. Dacă dai 200 de grame zilnic, asta înseamnă 150 pe lună. Totuși!

14 IUNIE

Temperatura plus douăzeci și două, nebulozitatea zero, fără vânt. În sfârșit, au apărut noile timbre. Dumnezeule, ce frumusețe! Am cumpărat toate seriile editate, iar apoi nu m-am abținut și am cumpărat și colițele. Gata cu economiile! Acum pot să-mi mai permit câte ceva. Am mers cu Ermiona să dăm suc gastric, iar pe viitor voi merge și singur. Se zvonește că a apărut o circulară a Ministerului Învățământului ce reglementează situația anterioară a pensiilor, dar n-am putut să aflu detaliile. Domnul Nikostratos n-a venit la slujbă, trimițându-l pe fratele său mai mic să spună că e răcit și are gripă. Se zice însă că n-are gripă, ci doar că a căzut pe undeva din neatenție, suferind leziuni interne. Ehe, ce mai, Haron! Iar Artemisa nici nu mai crâcnește.

Da, am uitat complet. Mă uit azi în sufragerie și văd: Haron stă, iar cu el e un domn plăcut, cu ochelari mari. L-am recunoscut și pur și simplu am înlemnit. Era același insurgent pe care îl capturaseră fermierii sub ochii mei. Și el m-a recunoscut, a înlemnit și el la fel. Ne-am privit un timp, apoi mi-am revenit și înclinându-mă, am ieșit. Nu știu ce i-a spus lui Haron despre mine. De altfel, curând a și plecat. Susțin sus și tare: nu-mi place asta. Dacă se vor ocupa de lupta legală, cum le-a fost propus oficial, mitinguri, broșurele, ziare, atunci, mă rog, fie. Dar dacă găsesc măcar o dată în casa mea automate și alte fierătanii, atunci îmi cer iertare, dragul meu ginere. Aici, drumurile noastre se despart. Mi-ajunge.

Ca să mă liniștesc, am recitit însemnările mele de ieri din timpul discuției cu Haron. Cred că logica mea e impenetrabilă. N-a putut să mă contrazică de nici un fel. Păcat doar ca am scris mult mai închegat și convingător decât am spus-o. Nu știu deloc să vorbesc, iată punctul meu slab.

În ziarele de dimineață a fost o știre interesantă despre demobilizarea generală și demilitarizarea totală a țării. Slavă Domnului, le-a venit în sfârșit mintea la cap. Trebuia înțeles că marțienii preluaseră total în mâinile lor problema apărării, iar acum această apărare nu ne va mai costa nici o para, dacă nu socotim, bineînțeles, sucul gastric. În cuvântarea președintelui nu era spus nimic direct referitor la asta, dar așa

ceva se citește printre rânduri. Fostele cheltuieli militare se îndreptau acum spre ridicarea bunăstării, spre dezvoltarea construcțiilor navale. Vor fi unele greutăți legate de diminuarea industriei militare, dar acest fenomen va fi temporar. A mai subliniat încă de vreo câteva ori că nimeni nu va suferi din pricina reorganizării. Înțeleg că industriașii militari și generalii vor primi o sumă frumușică de bani. Un popor bogat, acești marțieni! Iar demobilizarea a început deja. Paral răspândește zvonuri că și poliția va fi lichidată. Pandaros a vrut să-l bage la zdup, dar nu i-am permis noi. Zvonurile sunt, bineînțeles, numai zvonuri, dar în locul lui Pandaros eu aș fi acum mult mai precaut.

Nu, astăzi nu-mi vine să scriu nimic. Mai bine reiau cuvântarea mea de ieri în fața lui Haron și o transcriu pe curat. Cuvântare beton.

15 IUNIE

Dimineața s-a remarcat printr-o excepțională curățenie și claritate (temperatura plus douăzeci și unu, nebulozitatea zero, fără vânt). Ce plăcut e să te scoli dimineața devreme, când soarele deja a împrăștiat ceața de dimineață, iar aerul e încă proaspăt, răcoros și își mai păstrează încă aromele nopții. Stropi mărunți de rouă tremurau și sclipeau în miriade de curcubeie, asemenea pietrelor prețioase, pe fiecare fir de iarbă, pe fiecare frunzuliță, pe fiecare firișor din pânza întinsă de păienjenelul grijuliu în timpul nopții, de la căsuța lui la rămurica mișcătoare. Nu, proza literară nu prea-mi iese bine. Pe de o parte, parcă totul e în regulă, la locul lui, frumos, și totuși, cum să spun… Nu știu, ceva nu-i așa cum trebuie. În sfârșit…

Ea doua zi consecutiv când noi toți ne evidențiem printr-un apetit excepțional. Se spune că din cauza pâinii albastre. Într-adevăr, e un produs uimitor. Înainte nu mâncam niciodată pâine, în afară de sandvișuri, și în general mâncam puțină pâine, iar acum, fără nici o exagerare, mă îndop cu ea. Se topește în gura ca o plăcintă și nu îngreunează deloc stomacul. Chiar și Artemisa, care întotdeauna s-a îngrijit de păstrarea

siluetei mai mult decât de păstrarea familiei, nu putea acum să se abțină și mânca așa cum trebuia să mănânce o femeie la vârsta ei, tânără și sănătoasă. Haron mânca și el, având numai cuvinte de laudă. La apropourile mele, nelipsite de venin, răspundea doar:

— Ce-are una cu alta, tată? Ce-are una cu alta?

După micul dejun, m-am îndreptat spre primărie, ajungând exact la începutul serviciului. La „rond" încă nu era nimeni dintre ai noștri. Domnul Nikostratos nu arăta prea grozav. La fiecare mișcare se schimonosea, ținându-se de coaste și oftând încet din când în când. Vorbea în șoapte suferinde și nu mai acorda nici o atenție unghiilor sale. Tot timpul discuției noastre nu mă privi nici măcar o dată, dar vorbea politicos, delicat, nici urmă din obișnuita sa ironie. Se primise într-adevăr o circulară ce susținea vechea situație a asigurărilor sociale. Probabil hârtiile mele erau deja la ministru. Se părea că totul va fi bine și că voi primi categoria întâi, dar n-ar strica să-l rugăm pe domnul primar să trimită ministrului o adresă separată în care să menționăm participarea mea personală în lupta înarmată contra insurgenților. Îmi plăcu foarte mult această idee și m-am înțeles cu domnul Nikostratos că voi scrie această adresă pe ciornă, el o va redacta și o va da domnului primar spre examinare.

În acest timp, la „rond" deja se adunaseră ai noștri. Ultimul sosi Morfeu și îl amendarăm. Destul cu liberalismul, în ultimul timp ne-am abandonat complet treburile clubului. O singură problemă îi interesa foarte mult pe toți: dacă totul se terminase între Haron și domnul Nikostratos. M-au silit să descriu totul detaliat și, un timp, Polifem ologul cu Silen se ciondăniră, încercând să stabilească precis ce vătămări putea avea domnul Nikostratos. Ca om experimentat și subofițer, Polifem susținea că într-o asemenea luptă domnul secretar trebuie să-și fi paradit noada, pentru că numai o lovitură precis țintită cu vârful cizmei în locul corespunzător putea duce la felul cum (descris de mine) domnul Nikostratos părăsise câmpul de luptă. Dar și Silen fiind un om cu o experiență la fel de bogată, de fost jurist, o ținea pe-a lui,

susținând că același efect decurge și ca urmare a unei lovituri bine țintite în corp, iar dacă luăm în considerare felul în care domnul Nikostratos merge acum, atunci inevitabil apare constatarea că are vătămată o coastă în partea stângă: sau e fisurată, sau chiar e ruptă. De altfel, căzură amândoi de acord că acesta nu este încă sfârșitul și că domnul Nikostratos, om tânăr, înflăcărat și sportiv, nu va uita să-l întâlnească împreună cu prietenii lui pe Haron, undeva într-un colț întunecat.

De asemenea, mă descoseau dacă Artemisa continua să fie binevoitoare cu domnul Nikostratos și când am refuzat categoric să răspund la această întrebare lipsită de tact, aproape în unanimitate au tras concluzia că, bineînțeles, da, continuă.

— Femeia tot femeie rămâne, remarcă Paral Veninosu! Unei femei nu-i ajunge niciodată un singur bărbat, asta decurge din natura ei biologică.

M-am supărat definitiv și am remarcat că această calitate a femeilor mai degrabă decurge din natura biologică a unor bărbați ca Paral și toți au găsit gluma mea ca fiind foarte bună, în primul rând pentru că nimeni nu-l prea agrea pe Paral din cauza remarcilor lui veninoase și în al doilea rând, își amintiră că, la timpul său, chiar înainte de război, pe Paral îl părăsi-se tânăra nevastă, ce fugise cu un comis-voiajor. Apăruse astfel o situație favorabilă ca, în sfârșit, Paral să fie pus cu botul pe labe împreună cu veșnicele sale sentimente cvasi-filozofice.

Morfeu deja născocise o nouă gluma și înecându-se de râs înainte de-a o spune, ne prindea pe toți de mâini și urla:

— Nu, stați să vă spun!

Dar tocmai atunci, ca de obicei când nu trebuia, apăru acest măgar bătrân de Pandaros, care, neînțelegând despre ce e vorba, ne anunță cu vocea sa bubuitoare că a venit acum la noi o modă din străinătate: să trăiască în trei, patru, cu o singură femeie, ca la pisici. Ce să-i faci? Nu-ți rămâne decât să dai din mâini.

Paral preluă imediat această afirmație și trecu subiectul la

adresa lui Pandaros.

— Da, Pan, spuse el. Azi ești în vervă, bătrâne, așa ceva n-am auzit nici de la ginerele meu cel mic, maiorul.

Al doilea ginere al lui Paral era binecunoscut, cu mult în afara granițelor orașului, și nu era posibil să te abții, astfel că am izbucnit cu toții în râs, iar Paral mai adăugă mâhnit:

— Nu, bătrâneilor, totuși degeaba ne demilitarizăm. Mai bine, bătrâneilor, ne depoliționizăm, sau în cel mai rău caz, ne depandarizăm.

Pandaros se umflă imediat ca un pește-balon, își închise tunica la toți nasturii și urlă:

— Ați vorbit, și gata!

Era prea devreme să merg la centrul de donare și atunci m-am dus la Ahile. I-am citit cuvântarea mea în disputa cu Haron, trecută pe curat. Mă ascultă cu gura căscată, succesul era deplin. Iată exact cuvintele lui, când am terminat de citit:

— Ăsta-i scris de un adevărat orator, Feb! De unde ai luat asta?

Am făcut puțin pe nebunul pentru crearea unui efect optim, apoi i-am explicat cum stă treaba. Nu m-a crezut însă! Susținea că un fost profesor de astronomie pur și simplu nu este în stare să formuleze atât de exact gândurile și dorințele poporului simplu.

— Le stă în putere să facă asta doar marilor scriitori zicea el, sau marilor oameni politici. Iar eu nu prea văd în țara noastră, continuă el, nici mari scriitori, nici mari oameni politici.

— Feb, tu ai furat asta de la marțieni, spuse el. Recunoaște, bătrâne, n-o să spun la nimeni.

Eram dezorientat. Neîncrederea lui mă măgulea și mă necăjea în același timp. Și-n plus, îmi arătă un plic închis din hârtie neagră, groasă.

— Ce-i asta? Am întrebat cu o indiferență intenționată, în timp ce inima mea simți deja nenorocirea și începu să mă doară, plină de presimțiri proaste.

— Timbre, se fuduli el. Adevărate. De acolo!

Nu-mi amintesc cum m-am stăpânit. Ascultam ca prin ceață exaltările lui, exprimate dinadins pe un ton compătimitor. Iar

el îmi învârtea plicul pe sub nas și tot îmi povestea ce rarități sunt și cât este de imposibil să faci rost de ele, ce sume fabuloase îi propusese pentru ele însuși Antoniu și cât de îndemânatic a fost el, Ahile, când a cerut pentru medicamentele confiscate nu bani, ci timbre. Sumele pe care le rostea cu indiferență mă tulburară complet. Se vede treaba că prețurile de vânzare a timbrelor marțiene sunt atât de mari încât nici o prostie de categoria întâi și nici un fel de suc gastric nu sunt în măsură să schimbe ceva în situația mea. Dar, într-un sfârșit, mi-am revenit și îmi veni o idee, rugându-l pe Ahile să-mi arate aceste timbre. Și totul se clarifică. Șmecherul ăsta schimbă vorba, se pierdu și începu să mormăie ceva, cum că aceste timbre, fiind marțiene, nu suportau lumina, ca o hârtie foto, că le poți privi numai la o lumină specială, iar aici în farmacie nu are instalația corespunzătoare. Am mai prins curaj și i-am cerut permisiunea să trec pe la el diseară. Mă invită, fără nici o plăcere, spunând însă că, la drept vorbind, nici acasă la el nu are încă un echipament special, dar până mâine seară se va strădui să născocească ceva. Asta, într-adevăr, o cred. Cu siguranță va născoci ceva. Cu siguranță vă reieși că aceste timbre se dizolvă în aer sau că în general nu aveai voie să te uiți la ele. Sau că puteai doar să le pipăi cu mâna.

În toiul discuției, am auzit dintr-odată respirația cuiva lângă urechea mea stângă și am surprins cu coada ochiului o oarecare mișcare. Mi-am amintit imediat de acea vizită misterioasă și m-am întors brusc, dar am văzut-o pe slujnica doamnei Persefona, care venise să ceară ceva. Căutând preparatul care ar fi mulțumit-o pe doamna Persefona, Ahile se retrase în laborator și, după cât se părea, nu intenționa să se mai întoarcă până când nu voi pleca. Am plecat, nedisimulându-mi ironia.

La centrul de donare mă aștepta o surpriză plăcută: a reieșit, conform analizelor, că datorită bolilor interne cronice pe care le aveam trebuiau să clasifice sucul meu gastric ca fiind de prima categorie, așa că pentru o sută de grame de suc urma să fiu plătit cu patruzeci de procente mai mult decât toți ceilalți.

Mai mult decât atât, felcerul de serviciu îmi dădu de înțeles că, întrebuințând albăstreaua cu moderație, dar în cantități suficiente, puteam obține trecerea la calitatea extra și să primesc pentru o sută de grame cu șaptezeci-optzeci de procente mai mult. Mă tem să nu-mi fie de deochi, dar se pare că, în sfârșit, pentru prima dată în viață am avut nițel noroc.

M-am întors la cârciumă în cea mai bună dispoziție și am stat acolo până seara târziu. A fost foarte vesel. În primul rând, Iapet vinde acum din răsputeri albăstreaua, pe care i-o furnizează en-gros fermierii din împrejurimi. De la albăstrea ai o râgâială neplăcută, dar băutura este ieftină, se bea foarte ușor și îți dă o beție plăcută, veselă. Ne-a amuzat extrem de mult unul dintre tinerii în pardesie înguste. Tot n-am învățat să-i deosebesc și până în această seară simțeam o adevărată dușmănie pentru ei, pe care, după părerea mea, o împărtășeau și cei mai mulți dintre ai noștri. De obicei, acești înspăimântători învingători ai domnului Laomedon, împreună sau despărțiți, petreceau toată vremea în cârciumă, de la prânz până la închidere: stăteau la tejghea, beau și tăceau cu încăpățânare, ca și cum n-ar fi remarcat pe nimeni în jur. Totuși astăzi, acest tânăr se depărtă brusc de tejghea, veni la măsuța noastră și când toți tăcură circumspecți, în liniștea lăsată comandă înainte de toate un rând pentru întregul grup. Apoi se așeză între Polifem și Silen și mormăi încet:

— Aiah.

La început am considerat cu toții că râgâise și Polifem, ca de obicei, îi spuse:

— Hai noroc.

Totuși, puțin supărat, tânărul îi spuse că ăsta era numele lui și că îl numiseră așa în cinstea fiului lui Zeus și al Eginei, a tatălui lui Telemon și Peleus și a bunicului Marelui Eantos. Polifem își prezentă repede scuzele sale și propuse să bem în sănătatea lui Aiah, așa că incidentul fu pe deplin lichidat. Ne-am recomandat și noi și foarte curând Aiah s-a simțit între noi ca acasă. S-a dovedit a fi un povestitor minunat, pur și simplu ne-am prăpădit de râs ascultându-l.

Ne-a plăcut în special cum au săpunit podeaua în salon, cum

dezbrăcau domnișoarele și le alergau. Numeau asta „de-a baba oarba” și povestea totul foarte amuzant. Trebuie să recunosc că noi toți ne-am simțit oarecum rușinați pentru provincialismul nostru, că nu mai auzisem niciodată așa ceva și de aceea fu bine venită escapada glumeață a tinerilor noștri derbedei din grupul domnului Nikostratos.

Au apărut în piață trăgând după ei un cocoș imens, roșu spre roșcat, legat cu o sfoară. Doamne, cât de amuzant era! Cântând „Margareto spune drept.” au străbătut piața, intrând în cârciumă. Au înconjurat tejgheaua și au comandat pentru ei un brandy, iar pentru cocoș albăstrea. Odată cu asta au anunțat că sărbătoresc majoratul cocoșului și îi invita pe toți cei care doreau să participe. Era să plesnim de râs. Aiah hohotea și el cu noi, așa că orașul nostru, ca un centru al distracțiilor, a fost oarecum reabilitat în ochii acestui locuitor al capitalei.

Mai interesant a fost când a venit Ahile și a comunicat că fuseseră furate șase scaune tapițate din sala de ședințe a primăriei. Pandaros cercetase deja locul crimei și susținea că a găsit urme. Spunea că erau doi hoți, unul dintre ei avea o pălărie de velur, iar celălalt avea șase degete la piciorul drept și, în general, toți erau convinși că scaunele fuseseră furate de vistiernicul orașului. Paral Veninosu o trânti direct:

— Ei, iată, a ieșit din nou basma curată! Acum toți vor vorbi despre aceste scaune idioate și vor uita complet despre ultima delapidare.

Acum mă uit pe fereastră. O noapte minunată de vară așternuse deasupra orașului un cer infinit, potopit de miriade de stele strălucitoare. Un vântuleț cald purta arome magice și mângâia ramurile pomilor adormiți. Bzzz, se auzi zumzetul ușor al unui licurici pierdut în iarbă, grăbindu-se spre întâlnirea cu iubita lui de smarald. Somnul și bucuria se așternuseră peste orășelul obosit de activitățile zilnice. Nu. Totuși nu e chiar așa. În sfârșit! Tocmai de aceea spun că era frumos, când deasupra orașului trecură tăcute, sus, strălucind cu lumini vrăjitorești, ca un simbol al păcii și securității, imense nave zburătoare, clar că nu erau ale noastre.

Am să intitulez cuvântarea mea „Liniște și siguranță” și am să i-o dau lui Haron la ziar. Numai să încerce să n-o tipărească! Cum vine asta? Tot orașul e pentru, iar el singur, vezi bine, contra! Nu merge așa, ginerică dragă, nu merge!

Mă duc să văd ce face Ermiona.

SFÂRȘIT